

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 126 E

49. évfolyam

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

2006. május 30.

Közleményszám

Tartalom

Oldal

I Tájékoztatások

Tanács

2006/C 126 E/01	A Tanács 2006. január 23-án elfogadott 4/2006/EK közös állásponjtja, az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében említett eljárással összhangban eljárva, a felszín alatti vizek szennyezés elleni védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel	1
2006/C 126 E/02	A Tanács 2006. január 23-án elfogadott 5/2006/EK közös állásponjtja, az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében említett eljárással összhangban eljárva, az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel	16
2006/C 126 E/03	A Tanács 2006. március 10-én elfogadott 6/2006/EK közös állásponjtja, az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében említett eljárással összhangban eljárva, a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel (átdolgozott szöveg)	33

I

(Tájékoztatók)

TANÁCS

A Tanács 2006. január 23-án elfogadott

4/2006/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA

a felszín alatti vizek szennyezés elleni védelméről szóló, ...-i 2006/.../EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(2006/C 126 E/01)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 175. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A felszín alatti vizek értékes természeti erőforrást jelentenek, amelyeket védeni kell a kémiai szennyezéssel szemben. Ez különösen fontos a felszín alatti vizektől függő ökoszisztémák számára, valamint az ivóvízellátásban felhasznált felszín alatti vizekre nézve.
- (2) A hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program megállapításáról szóló, 2002. július 22-i 1600/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁴⁾ magában foglalja a vizek olyan minőségének elérését, amely nem idéz elő jelentős hatást és kockázatot az emberi egészségre és a környezetre.

- (3) A környezet egészének, és különösen az emberi egészségnek a védelme érdekében el kell kerülni, meg kell előzni, vagy csökkenteni kell a felszín alatti vizekben az ártalmas szennyező anyagok káros koncentrációit.

- (4) A vízvédelmi politika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ általános rendelkezéseket határoz meg a felszín alatti vizek védelmére és megőrzésére vonatkozóan. Az említett irányelv 17. cikke értelmében a felszín alatti vizek szennyezésének megakadályozására és szabályozására intézkedéseket kell elfogadni, beleértve a felszín alatti vizek jó kémiai állapotának megítélésére szolgáló kritériumokat, és a jelentős és tartósan emelkedő tendenciák azonosítására, valamint a tendencia megfordulási pontjának meghatározására szolgáló kritériumokat.

- (5) A felszín alatti vizek állandó védelmi szintje elérésének szükségességére tekintettel minőségi szabványokat és küszöbértékeket kell meghatározni, valamint közös megközelítésen alapuló módszertant kell kidolgozni, a felszín alatti víztestek kémiai állapota megítélésére szolgáló kritériumok megállapítása érdekében.

- (6) A nitrátokra, a növényvédő szerekre és a biocidokra vonatkozó minőségi szabványokat a felszín alatti víztestek kémiai állapotának megítélésére szolgáló közösségi kritériumként kell meghatározni, valamint biztosítani kell a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, 1991. december 12-i 91/676/EGK tanácsi irányelvvel ⁽⁶⁾, a növényvédő szerek

⁽¹⁾ HL C 112., 2004.4.30., 40. o.

⁽²⁾ HL C 109., 2004.4.30., 29. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2005. április 28-i véleménye (HL C 45. E, 2006.2.23., 75. o.), a Tanács 2006. január 23-i közös állásfoglalása és az Európai Parlament ...-i határozata (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽⁴⁾ HL L 242., 2002.9.10., 1.o.

⁽⁵⁾ HL L 327., 2000.12.22., 1. o. A 2455/2001/EK határozattal (HL L 331., 2001.12.15., 1. o.) módosított irányelv.

⁽⁶⁾ HL L 375., 1991.12.31., 1. o. Az 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

forgalomba hozataláról szóló, 1991. július 15-i 91/414/EGK tanácsi irányelvvel ⁽¹⁾, illetve a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló, 1998. február 16-i 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽²⁾ való összhangot.

- (7) A felszín alatti vizek kémiai állapotára vonatkozó rendelkezések nem alkalmazandók a felszín alatti víztestekben vagy az azokhoz kapcsolódó felszíni víztestekben egyedi hidrogeológiai adottságok miatt természetesen előforduló, magas koncentrációjú anyagokra, ionokra vagy azok indikátoraira, amelyekre nem terjed ki a szennyezés fogalma. E rendelkezések ugyancsak nem alkalmazandók az áramlási irány és a kémiai összetétel átmenetileg térben korlátozott változásaira, amelyek nem tekinthetők intrúzióknak.
- (8) Kritériumokat kell megállapítani a szennyezőanyag-koncentrációk valamennyi jelentős és tartósan emelkedő tendenciájának azonosítására, valamint a tendencia megfordulási pontjának meghatározására, figyelembe véve a kapcsolódó vízi ökoszisztémákra vagy a felszín alatti vizektől függő szárazföldi ökoszisztémákra gyakorolt káros hatások valószínűségét.
- (9) A tagállamok – amennyiben lehetséges – statisztikai kiértékelési módszereket alkalmaznak, feltéve, hogy ezek megfelelnek a nemzetközi előírásoknak, és hosszú távon hozzájárulnak a mintavételek eredményeinek tagállamok közötti összehasonlíthatóságához.
- (10) A 2000/60/EK irányelv 22. cikke (2) bekezdésének harmadik francia bekezdésével összhangban, a felszín alatti vizek egyes veszélyes anyagok okozta szennyezés elleni védelméről szóló, 1979. december 17-i 80/68/EGK tanácsi irányelv ⁽³⁾ 2013. december 22-ével hatályát veszti. Biztosítani kell, hogy a szennyező anyagok közvetlen vagy közvetett, felszín alatti vizekbe kerülésének megelőzését vagy korlátozását célzó intézkedések tekintetében a 80/68/EGK irányelvben előírt védelem folyamatos legyen.
- (11) Különbséget kell tenni azon veszélyes anyagok között, amelyek felszín alatti vizekbe kerülését meg kell előzni, valamint az egyéb szennyező anyagok között, amelyek bekerülését korlátozni kell. A 2000/60/EK irányelvnek a vízi környezet fő szennyező anyagait felsoroló VIII. mellékletét kell felhasználni a létező vagy lehetséges szennyezési kockázatot jelentő veszélyes és nem veszélyes anyagok meghatározása során.
- (12) A felszín alatti vizek összehangolt védelmének biztosítása érdekében a közös felszín alatti víztestekkel rendelkező tagállamoknak össze kell hangolniuk a mintavétel, a küszöbértékek megállapítása és a vonatkozó veszélyes anyagok meghatározása terén végzett tevékenységeiket.

- (13) Bizonyos körülmények között lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy mentességet biztosítsanak a szennyező anyagok felszín alatti vízbe kerülésének megelőzését vagy korlátozását célzó intézkedések alól.
- (14) Átmeneti intézkedésekről kell gondoskodni az ezen irányelv végrehajtásának időpontja és a 80/68/EGK irányelv hatályvesztésének időpontja közötti időtartamra vonatkozóan.
- (15) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽⁴⁾ összhangban kell elfogadni.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Célkitűzés

- (1) Ez az irányelv a 2000/60/EK irányelv 17. cikke (1) és (2) bekezdése szerinti speciális intézkedéseket határoz meg a felszín alatti vizek szennyezésének megelőzésére és szabályozására. Ezen intézkedések különösen az alábbiakat foglalják magukban:
- a) a felszín alatti vizek jó kémiai állapotának megítélésére szolgáló kritériumok; és
 - b) a jelentős és tartósan emelkedő tendenciák azonosítására és megfordítására, valamint megfordulási pontjuk meghatározására szolgáló kritériumok.
- (2) Az irányelv kiegészíti a 2000/60/EK irányelvnek a szennyező anyagok felszín alatti vizekbe történő bevezetésének megelőzésére vagy korlátozására vonatkozó rendelkezéseit, célja továbbá, hogy valamennyi felszín alatti víztest esetében megakadályozza azok állapotának romlását.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában a 2000/60/EK irányelv 2. cikkében meghatározottakon kívül az alábbi meghatározásokat kell alkalmazni:

1. „a felszín alatti vizekre vonatkozó minőségi előírás”: egy bizonyos szennyező anyag vagy szennyező anyagok egy csoportjának, illetve szennyezési indikátornak a felszín alatti vízben lévő koncentrációjával kifejezett minőségi előírás, amelyet az emberi egészség és a környezet védelme érdekében nem szabad meghaladni;

⁽⁴⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

⁽¹⁾ HL L 230., 1991.8.19., 1. o. A legutóbb a 2006/19/EK bizottsági irányelvvel (HL L 44., 2006.2.15., 15. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 123., 1998.4.24., 1. o. Az 1882/2003/EK rendelettel módosított irányelv.

⁽³⁾ HL L 20., 1980.1.26., 43. o. A 91/692/EGK irányelvvel (HL L 377., 1991.12.31., 48. o.) módosított irányelv.

2. „küszöbérték”: a felszín alatti vizek minőségére vonatkozó, a tagállamok által a 3. cikkkel összhangban meghatározott előírás;
3. „jelentős és tartósan emelkedő tendencia”: szennyező anyagnak, szennyező anyagok egy csoportjának vagy szennyezési indikátornak statisztikailag jelentős, környezeti veszélyt jelentő koncentrációemelkedése, amelyre vonatkozóan a tendencia megfordítását az 5. cikkkel összhangban szükségesnek állapították meg;
4. „szennyező anyagok felszín alatti vizekbe történő bevezetése”: szennyező anyagoknak a felszín alatti vizekbe történő közvetett vagy közvetlen bevezetése emberi tevékenység eredményeként.

3. cikk

A felszín alatti víz kémiai állapotának megítélésére szolgáló kritériumok

(1) A felszín alatti víztest vagy felszín alatti víztestcsoport kémiai állapotának a 2000/60/EK irányelv V. mellékletének 2.3 szakasza szerinti megítéléséhez a tagállamoknak az alábbi kritériumokat kell alkalmazniuk:

- a) a felszín alatti vizekre vonatkozó minőségi előírások az I. mellékletben említettek szerint;
- b) a tagállamok által – a II. melléklet A. részében foglalt eljárással összhangban – olyan szennyező anyagokra, szennyezőanyag-csoportokra és szennyezési indikátorokra meghatározott küszöbértékek, amely anyagokról megállapították, hogy – a tagállam területén belül – hozzájárulnak a felszín alatti víztestek vagy víztestcsoportok helyzetének veszélyeztetettként való jellemzéséhez, figyelembe véve legalább a II. melléklet B. részében található felsorolásokat.
- (2) A küszöbértékeket meg lehet határozni nemzeti szinten, a vízgyűjtő kerület vagy a nemzetközi vízgyűjtő kerületnek a tagállam területére eső részének szintjén, illetve a felszín alatti víztest vagy felszín alatti víztestcsoport szintjén.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a kettő vagy több tagállam területén elhelyezkedő felszín alatti víztestek, valamint az olyan felszín alatti víztestek vonatkozásában, amelyekben a felszín alatti víz átáramlik valamely tagállam határán, a küszöbértékeket az érintett tagállamok közötti együttműködésre is figyelemmel határozzák meg, a 2000/60/EK irányelv 3. cikkének (4) bekezdésével összhangban.

(4) Amennyiben valamely felszín alatti víztest vagy felszín alatti víztestcsoport túlerjed a Közösség határán, az érintett tagállam vagy tagállamok törekednek arra, hogy a küszöbértékeket az érintett nem tagállammal vagy tagállamokkal együttműködve határozzák meg, a 2000/60/EK irányelv 3. cikkének (5) bekezdésével összhangban.

(5) A tagállamok legkésőbb 2008. december 22-ig elvégzik az (1) bekezdés b) pontja szerinti küszöbértékek első meghatározását.

Valamennyi meghatározott küszöbértéket – beleértve a II. melléklet C. részében meghatározott információk összefoglalását is – közzé kell tenni a 2000/60/EK irányelv 13. cikkével összhangban benyújtandó vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben.

(6) A tagállamok minden olyan esetben módosítják a küszöbértékek listáját, amennyiben a szennyező anyagokra, a szennyező anyagok csoportjaira vagy a szennyezési indikátorokra vonatkozó új információk azt jelzik, hogy az emberi egészség és a környezet védelmében további anyagokra kell küszöbértéket meghatározni, vagy a már létező küszöbértéket módosítani kell, illetve a felsorolásból korábban eltávolított küszöbértéket vissza kell helyezni.

A felsorolásból küszöbértékeket lehet eltávolítani, amennyiben a megfelelő szennyező anyagok, szennyező anyagok csoportjai, vagy szennyezési indikátorok az érintett felszín alatti víztestet már nem veszélyeztetik.

A küszöbértékeket tartalmazó felsorolás bármely ilyen jellegű változtatásáról jelentésben be kell számolni a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek időszakos felülvizsgálatának keretében.

(7) A Bizottság legkésőbb 2009. december 22-én jelentést tesz közzé a tagállamok által a (5) bekezdéssel összhangban nyújtott információk alapján.

4. cikk

A felszín alatti vizek kémiai állapotának megítélésére szolgáló eljárás

(1) A tagállamoknak a (2) bekezdésben leírt eljárást kell alkalmazniuk a felszín alatti víztest kémiai állapotának megítélésére. A tagállamok ezen eljárás lefolytatásakor a felszín alatti víztesteket – adott esetben – a 2000/60/EK irányelv V. mellékletével összhangban csoportosíthatják.

(2) Valamely felszín alatti víztestet vagy víztestcsoportot akkor kell jó kémiai állapotúnak tekinteni, ha:

- a) a felszín alatti vizek minőségi előírásainak I. mellékletben felsorolt értékeit, valamint a 3. cikkkel és a II. melléklettel összhangban meghatározott vonatkozó küszöbértékeket az adott felszín alatti víztest vagy felszín alatti víztestcsoport egyetlen mintavételi helyén sem lépték túl; vagy
- b) a felszín alatti vizek valamely minőségi előírásának értékét vagy küszöbértékét egy vagy több mintavételi helyen túllépték, de a III. melléklettel összhangban lefolytatott megfelelő vizsgálattal bizonyítható, hogy:
- i. a III. melléklet 3. pontjában említett értékelés alapján, a felszín alatti vizek minőségi előírásait vagy küszöbértékeit túllépő szennyezőanyag-koncentrációk nem képeznek jelentős környezeti veszélyt, figyelemmel – adott esetben – az érintett felszín alatti víztest kiterjedésére is;

- ii. a 2000/60/EK irányelv V. mellékletének 2.3.2. táblázatában foglalt, a felszín alatti víz jó kémiai állapotára vonatkozó egyéb feltételek a III. melléklet 4. pontjával összhangban teljesülnek;
 - iii. adott esetben, a 2000/60/EK irányelv 7. cikke (3) bekezdésének követelményei – a III. melléklet 4. pontjával összhangban – teljesülnek;
 - iv. a szennyezés nem rontotta jelentősen a felszín alatti víztest vagy a felszín alatti víztestcsoport bármely víztestének emberi felhasználásra való alkalmasságát.
- (3) A tagállamok – a 2000/60/EK irányelv 13. cikkével összhangban – a vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben közlést tesznek a felszín alatti vizek kémiai állapotának megítéléséről készült összefoglalót.

Ezen – a vízgyűjtő terület vagy a nemzetközi vízgyűjtő területnek a tagállam területére eső szintjén elkészített – összefoglaló tartalmazza továbbá annak magyarázatát, hogy a felszín alatti vizek minőségi előírásainak vagy küszöbértékeinek az egyes mintavételi helyeken mért túllépését a végső megítélésnél milyen módon vették figyelembe.

- (4) Amennyiben valamely felszín alatti víztest a (2) bekezdés b) pontjával összhangban jó állapotúnak minősül, a tagállamok a 2000/60/EK irányelv 11. cikkével összhangban szükség esetén intézkedéseket tehetnek a víztest azon mintavételi helyen vagy helyeken elhelyezkedő részétől függő vízi ökoszisztémák, szárazföldi ökoszisztémák és az emberi felhasználás védelme érdekében, ahol a felszín alatti vizek minőségi előírásának értékét vagy küszöbértékét túllépték.

5. cikk

A jelentős és tartósan emelkedő tendenciák azonosítása és a tendencia megfordulási pontjának meghatározása

- (1) A tagállamok – ezen irányelv IV. mellékletével összhangban – azonosítják a veszélyeztetettként meghatározott felszín alatti víztestekben vagy víztestcsoportokban található szennyező anyagok, szennyezőanyag-csoportok vagy szennyező indikátorok koncentrációjának jelentős és tartósan emelkedő tendenciáit, és meghatározzák a tendenciák megfordulási pontját.

- (2) A felszín alatti vizek szennyezésének fokozatos csökkentése érdekében a tagállamok a 2000/60/EK irányelv 11. cikkében említett intézkedési program révén megfordítják azokat a tendenciákat, amelyek jelentős – tényleges vagy lehetséges – veszélyt jelentenek a vízi vagy szárazföldi ökoszisztémák minőségére, az emberi egészségre vagy az egyéb jogszerű felhasználásra.

- (3) A tagállamok a tendencia megfordulási pontját a felszín alatti vizekre vonatkozó, az I. mellékletben meghatározott minőségi előírások szintjének és a 3. cikk alapján megállapított

küszöbértékeknek a százalékában határozzák meg, az azonosított tendencia és a hozzá kapcsolódó környezeti veszély alapján, a IV. melléklet B. része 1. pontjával összhangban.

- (4) A tagállamok a 2000/60/EK irányelv 13. cikkével összhangban benyújtandó vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben összefoglalják az alábbiakat:

- a) annak módja, ahogyan a felszín alatti víztesten vagy víztestcsoporton belül az egyes mintavételi helyek mérésén alapuló tendenciaértékelés hozzájárult annak – az említett irányelv V. mellékletének 2.5. szakasza szerinti – meghatározásához, hogy az adott víztestekben valamely szennyezőanyag-koncentráció jelentős és tartós emelkedésének tendenciája vagy a tendencia megfordulása érvényesül; és

- b) a (3) bekezdés szerint meghatározott megfordulási pontok indoklása.

- (5) Amennyiben a 2000/60/EK irányelv 4. cikkében foglalt célkitűzések elérését esetleg veszélyeztető, a felszín alatti vizekben lévő szennyező anyagok – különösen a pontszerű forrásokból és szennyezett talajból származó áramok – hatásának értékelése szükséges, a tagállamok további tendenciaértékeléseket végeznek az azonosított szennyező anyagok vonatkozásában annak ellenőrzésére, hogy a szennyezett területekről származó áramok kiterjedése nem növekszik, azok a felszín alatti víztest vagy víztestcsoport kémiai állapotát nem rontják, és nem jelentenek veszélyt az emberi egészségre és a környezetre. Az értékelések eredményét a 2000/60/EK irányelv 13. cikkével összhangban benyújtandó vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben kell összefoglalni.

6. cikk

A szennyező anyagok felszín alatti vizekbe történő bevezetésének megelőzése vagy korlátozására szolgáló intézkedések

- (1) A szennyező anyagok felszín alatti vizekbe történő bevezetésének megelőzése vagy korlátozására vonatkozóan a 2000/60/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének b) pontja i. alpontjában meghatározott célkitűzés elérése érdekében a tagállamok biztosítják, hogy az említett irányelv 11. cikkével összhangban kidolgozott intézkedési program magában foglalja az alábbiakat:

- a) valamennyi olyan szükséges intézkedés, amelynek célja a veszélyes anyagok felszín alatti vizekbe való bevezetésének a megakadályozása. Az ilyen anyagok meghatározásakor a tagállamoknak különösen a 2000/60/EK irányelv VIII. mellékletének 1–6. pontjában említett szennyezőanyag-családokhoz vagy -csoportokhoz tartozó veszélyes anyagokat, valamint – amennyiben azok veszélyesnek tekintendők – a 7–9. pontban említett szennyezőanyag-családokhoz vagy -csoportokhoz tartozó anyagokat kell figyelembe venniük;

b) a 2000/60/EK irányelv VIII. mellékletében felsorolt olyan szennyező anyagok tekintetében, amelyek nem tekintendők veszélyesnek, valamint az említett mellékletben nem felsorolt minden olyan, nem veszélyes anyag tekintetében, amelyről a tagállamok úgy vélik, hogy az tényleges vagy lehetséges szennyezési veszélyt jelent, valamennyi olyan intézkedés, amely szükséges azok felszín alatti vizekbe való bevezetésének korlátozásához annak érdekében, hogy az ilyen bevezetések ne okozzák a felszín alatti vizek jó kémiai állapotának romlását, ne idézzék elő a szennyezőanyag-koncentrációk jelentős és tartós emelkedésének tendenciáját a felszín alatti vizekben, és egyéb módon ne okozzák a felszín alatti vizek szennyeződését. Az ilyen intézkedéseknek figyelembe kell venniük a kialakult legjobban bevált gyakorlatot, beleértve a vonatkozó közösségi joganyagban meghatározott legjobban bevált környezetvédelmi gyakorlatot és az elérhető legjobb technikát.

Az a) és b) pont szerinti intézkedések megállapítása céljából a tagállamok – első lépésként – azonosíthatják azokat a körülményeket, amelyek között a 2000/60/EK irányelv VIII. mellékletében felsorolt szennyező anyagok – különösen az annak a mellékletnek a 7. pontjában említett alapvető fémek és vegyületeik – veszélyesnek vagy nem veszélyesnek tekintendők.

(2) Diffúz szennyezőforrásokból származó, a felszín alatti vizek kémiai állapotára hatást gyakorló szennyező anyagok bevitelét minden esetben figyelembe kell venni, amennyiben az műszakilag lehetséges.

(3) Az egyéb közösségi joganyag bármely szigorúbb követelményeinek sérelme nélkül, a tagállamok az (1) bekezdésben előírt intézkedések alól mentesíthetik a szennyező anyagok olyan bevezetését, amely:

a) a 2000/60/EK irányelv 11. cikke (3) bekezdésének j) pontjával összhangban engedélyezett közvetlen bevezetés eredménye;

b) az illetékes hatóságok által alacsonynak ítélt mennyisége és koncentrációja révén sem jelenleg, sem a jövőben nem okozza a befogadó felszín alatti vizek minőségének romlását;

c) olyan baleset, illetve rendkívüli természeti körülmény következménye, amely ésszerűen előre nem látható, el nem kerülhető vagy nem mérsékelhető;

d) a 2000/60/EK irányelv 11. cikke (3) bekezdésének f) pontjával összhangban engedélyezett mesterséges vízutánpótlás vagy dúsítás eredménye; illetve

e) az illetékes hatóságok megítélése szerint műszakilag nem megelőzhető vagy korlátozható az alábbiak alkalmazása nélkül:

i. az emberi egészséget vagy a környezet egészének minőségét fokozottan veszélyeztető intézkedések; illetve

ii. szennyező anyagok mennyiségeinek a szennyezett talajból vagy altalajból való eltávolítására, vagy az abba való beszívargásának egyéb módon történő csökkentésére irányuló aránytalanul költséges intézkedések.

f) a felszíni vizekben – többek között – az árvizek és aszályok hatásának mérséklése céljából, valamint a vizekkel és vízi utakkal való gazdálkodás érdekében történt beavatkozások eredménye, beleértve a nemzetközi szintű beavatkozást is. Az ilyen tevékenységeket – beleértve a felszíni vizek üledékének vágását, kotrását, áttelepítését és elvezetését is – a tagállamok által e célból kidolgozott általánosan kötelező szabályokkal, valamint – adott esetben – az e szabályok alapján kiadott engedélyekkel és felhatalmazásokkal összhangban kell végezni, feltéve, hogy az ilyen bevezetések nem veszélyeztetik a 2000/60/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdése b) pontjának ii. alpontjával összhangban az érintett víztestekre meghatározott környezetvédelmi célkitűzések elérését.

(4) A tagállamok illetékes hatóságai nyilvántartást vezetnek a (3) bekezdésben említett mentességekről a Bizottság – annak kérésére történő – tájékoztatása céljából.

7. cikk

Átmeneti szabályok

A ... (*) és 2013. december 22. közötti időszakban a 80/68/EGK irányelv 4. és 5. cikke szerinti bármely új engedélyezési eljárás során figyelembe kell venni az ezen irányelv 3., 4. és 5. cikkében meghatározott követelményeket.

8. cikk

Technikai kiigazítások

A II., III. és a IV. melléklet – a 2000/60/EK irányelv 21. cikkének (2) bekezdésében említett eljárással összhangban – hozzáigazítható a tudományos és műszaki fejlődéshez, figyelembe véve a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek felülvizsgálati és korszerűsítési időszakát a 2000/60/EK irányelv 13. cikke (7) bekezdésében említetteknek megfelelően.

9. cikk

Végrehajtás

A tagállamok hatályba léptetik azokat törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek ... (*)-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követő 2 évvel.

10. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

11. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

I. MELLÉKLET

A FELSZÍN ALATTI VÍZRE VONATKOZÓ MINŐSÉGI ELŐÍRÁSOK

1. A felszín alatti vizek kémiai állapotának a 4. cikkel összhangban történő megítélésének alkalmazásában a felszín alatti vizek alábbi minőségi előírásai megegyeznek a 2000/60/EK irányelv V. mellékletének 2.3.2. táblázatában említett és az annak az irányelvnek a 17. cikkével összhangban meghatározott minőségi előírásokkal.

Szennyező anyag	Minőségi előírás	Megjegyzés
Nitrátok	50 mg/l	A 91/676/EGK irányelv hatálya alá tartozó tevékenységek esetében az ezen értékhez (azaz 50 mg/l-hez) előírt programoknak és intézkedéseknek összhangban kell lenniük az említett irányelvvel ⁽¹⁾ .
Növényvédő szerek aktív anyagai, beleértve megfelelő anyagcseretermékeiket, bomlástermékeiket és reakciótermékeiket ⁽²⁾	0,1 µg/l 0,5 µg/l (összes) ⁽³⁾	

⁽¹⁾ E rendelkezés nem vonatkozik azokra a tevékenységekre, amelyek nem tartoznak a 91/676/EGK irányelv hatálya alá.

⁽²⁾ „Növényvédő szerek”: a 91/414/EGK irányelv 2. cikkében és a 98/8/EK irányelv 2. cikkében meghatározottak szerinti növényvédő szerek és biocid termékek.

⁽³⁾ „Összes”: minden egyes, a monitoring eljárás során kimutatott és számszerűsített növényvédő szer összege.

2. A növényvédő szerekre vonatkozó minőségi előírásoknak az ezen irányelv céljaira meghatározott alkalmazásának eredményei nem sértik a 91/414/EGK vagy a 98/8/EK irányelvben előírt kockázatértékelési eljárások eredményeit.
3. Ezen irányelv 3. cikkével és II. mellékletével összhangban szigorúbb küszöbértékeket kell megállapítani, amennyiben egy adott felszín alatti víztest esetében úgy ítélték meg, hogy a felszín alatti víz minőségi előírásai a 2000/60/EK irányelv 4. cikkében a kapcsolódó felszíni vizekre meghatározott környezeti célkitűzések teljesítésének elmulasztását, vagy az ilyen víztestek ökológiai vagy kémiai minőségének jelentős romlását, vagy a közvetlenül a felszín alatti víztesttől függő szárazföldi ökoszisztémák jelentős károsodását eredményezhetik. Az ilyen küszöbértékekkel kapcsolatban szükséges programokat és intézkedéseket a 91/676/EGK irányelv hatálya alá tartozó tevékenységekre is alkalmazni kell.

II. MELLÉKLET

A FELSZÍN ALATTI VÍZ SZENNYEZŐ ANYAGAIRA ÉS SZENNYEZÉSI INDIKÁTOROKRA VONATKOZÓ KÜSZÖBÉRTÉKEK**A. RÉSZ: A KÜSZÖBÉRTÉKEK TAGÁLLAMOK ÁLTALI – A 3. CIKKEL ÖSSZHANGBAN TÖRTÉNŐ – MEGHATÁROZÁSÁRA VONATKOZÓ IRÁNYMUTATÁSOK**

A tagállamok küszöbértékeket határoznak meg valamennyi olyan szennyező anyagra és szennyezési indikátorra, amelyek – a 2000/60/EK irányelv 5. cikke alapján elvégzett jellemzés szerint – azt jelzik, hogy a felszín alatti víztestek vagy víztestcsoportok jó kémiai állapotának elérése veszélyben van.

A küszöbértékeket oly módon kell megállapítani, hogy – amennyiben a megfigyelési értékek valamely reprezentatív mintavételi helyen meghaladják a küszöbértékeket – kitűnjön annak veszélye, hogy a felszín alatti víz jó kémiai állapotának a 4. cikk (2) bekezdése b) pontjának ii., iii. és iv. alpontjában említett egy vagy több feltétele nem teljesül.

A küszöbértékek megállapításakor a tagállamoknak az alábbi iránymutatásokat kell figyelembe venniük:

1. A küszöbértékek meghatározásának az alábbiakon kell alapulnia:
 - a) a felszín alatti vizek, valamint a hozzájuk kapcsolódó vízi és tőlük függő szárazföldi ökoszisztémák közötti interakció mértéke;
 - b) a felszín alatti vizek aktuális vagy lehetséges jogszerű felhasználásának vagy funkcióinak zavarása;
 - c) a felszín alatti víztestek veszélyeztetettségét jelző valamennyi szennyező anyag, figyelembe véve az ezen melléklet B. részében található minimumlistát;
 - d) hidrogeológiai jellemzők, beleértve a háttérértékekre és vízegyensúlyra vonatkozó információt is.
2. A küszöbértékek meghatározásakor figyelembe kell venni a szennyező anyagok eredetét, lehetséges természetbeni előfordulásukat, toxikológiai és diszperziós tendenciájukat, valamint a környezetben való tartós megmaradásukat és bioakkumulációs képességüket is.
3. A küszöbértékek meghatározását az összegyűjtött adatokra vonatkozó olyan ellenőrző mechanizmusnak kell aláátmasztania, amely az adatok minőségének értékelésén, analitikai megfontolásokon, valamint a természetben és emberi eredetű bevezetés eredményeként egyaránt előforduló anyagok háttérszintjein alapul.

B. RÉSZ: AZON SZENNYEZŐANYAGOK MINIMUMLISTÁJA, AMELYEKRE A 3. CIKK ÉRTELMEBEN A TAGÁLLAMOKNAK KÜSZÖBÉRTÉKEKET KELL MEGHATÁROZNIUK**1. A természetben és emberi tevékenység eredményeként egyaránt előforduló anyagok vagy ionok**

arzén

kadmium

ólom

higany

ammónium

klorid

szulfát

2. Szintetikus anyagok

triklór-etilén

tetraklór-etilén

3. Sós víz vagy egyéb anyag benyomulásának jellemző paraméterei ⁽¹⁾

vezetőképesség

⁽¹⁾ Az emberi tevékenység eredményeként kialakuló sósvíz-koncentrációk tekintetében a tagállamok választhatnak a szulfátra és kloridra, vagy a vezetőképességre vonatkozó küszöbértékek megállapítása között.

C. RÉSZ: A TAGÁLLAMOK ÁLTAL AZON SZENNYEZŐ ANYAGOKRÓL BIZTOSÍTANDÓ INFORMÁCIÓK, AMELYEKRE KÜSZÖBÉRTÉKEKET HATÁROZTAK MEG

A tagállamok a 2000/60/EK irányelv 13. cikkével összhangban benyújtandó vízgyűjtő-gazdálkodási tervben összefoglalják az e melléklet A. részében meghatározott eljárás követésének módját.

A tagállamok – amennyiben az megvalósítható – különösen az alábbiakat biztosítják:

- a) a veszélyeztetettként jellemzett felszín alatti víztestek vagy víztestcsoportok számára, valamint az ilyen osztályozáshoz hozzájáruló szennyező anyagokra és szennyezési indikátorokra vonatkozó információ, beleértve a megfigyelt koncentrációkat/értékeket;
 - b) a veszélyeztetettként jellemzett felszín alatti víztestek mindegyikére vonatkozó információt, különös tekintettel a víztestek méretére, a felszín alatti víztestek, valamint az azokhoz kapcsolódó felszíni vizek és az azoktól közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztémák közötti kapcsolatra, és – a természetben előforduló anyagok esetében – a felszín alatti víztestekben lévő természetes háttérszintekre;
 - c) a küszöbértékeket, valamint azt, hogy azokat nemzeti szinten, a vízgyűjtő terület vagy a nemzetközi vízgyűjtő területnek a tagállam területére eső részének szintjén, illetve a felszín alatti víztest vagy víztestcsoport szintjén kell-e alkalmazni;
 - d) a küszöbértékek és az alábbiak közötti viszonyra vonatkozó információkat:
 - i. a természetben előforduló anyagok esetében a megfigyelt háttérszintek;
 - ii. a környezetminőségi célkitűzések és egyéb, nemzeti, közösségi vagy nemzetközi szinten fennálló vízvédelmi előírások; valamint
 - iii. a szennyező anyagok toxikológiájára, ökotoxikológiájára, a környezetben való tartós megmaradására, bioakkumulációs képességére és diszperziós tendenciájára vonatkozó bármely információ.
-

III. MELLÉKLET

A FELSZÍN ALATTI VÍZ KÉMIAI ÁLLAPOTÁNAK MEGÍTÉLÉSE

1. A felszín alatti víztest vagy felszín alatti víztestcsoport kémiai állapotának megállapítására szolgáló értékelési eljárást valamennyi veszélyeztettként jellemzett felszín alatti víztest vagy felszín alatti víztestcsoport, és a felszín alatti víztest vagy felszín alatti víztestcsoport ilyen jellemzéséhez hozzájáruló szennyező anyagok mindegyikének vonatkozásában el kell végezni.
 2. A 4. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett vizsgálatok lefolytatásakor a tagállamok figyelembe veszik:
 - a) a 2000/60/EK irányelv 5. cikke és II. mellékletének 2.1., 2.2. és 2.3. szakasza szerint elvégzett jellemzés részeként gyűjtött információt;
 - b) a felszín alatti vizek monitoring hálózatának a 2000/60/EK irányelv V. mellékletének 2.4. szakaszával összhangban kapott eredményeit; és
 - c) bármely egyéb vonatkozó információt, beleértve valamely mintavételi helynél a vonatkozó szennyező anyagok éves átlagkoncentrációjának a felszín alatti vizek I. mellékletben meghatározott minőségi előírásaival és a tagállamok által – a 3. cikkel és a II. melléklettel összhangban – meghatározott küszöbértékekkel való összehasonlítását.
 3. Annak vizsgálata céljából, hogy a felszín alatti vizek jó kémiai állapotának a 4. cikk (2) bekezdése b) pontjának i. és iv. alpontjában említett feltételei teljesülnek-e, a tagállamok – adott esetben és amennyiben szükséges, valamint a megfigyelési eredmények megfelelő összesítése alapján, amelyeket szükség esetén a felszín alatti víztest vagy felszín alatti víztestcsoport koncepcionális modelljén alapuló koncentrációbecslések támasztanak alá – becsléssel megállapítják az olyan felszín alatti víztest kiterjedését, amelynek esetében valamely szennyező anyag éves átlagkoncentrációja magasabb a felszín alatti vizek valamely minőségi előírásánál vagy küszöbértékénél.
 4. Annak vizsgálata céljából, hogy a felszín alatti vizek jó kémiai állapotának a 4. cikk (2) bekezdése b) pontjának ii. és iii. alpontjában említett feltételei teljesülnek-e, a tagállamok – adott esetben és amennyiben szükséges, a vonatkozó megfigyelési eredmények és a felszín alatti víztest megfelelő koncepcionális modellje alapján – értékelik az alábbiakat:
 - a) a felszín alatti víztestből a kapcsolódó felszíni vizekbe vagy a közvetlenül a felszín alatti víztesttől közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztémákba átvitt vagy valószínűleg átvitelre kerülő szennyező anyagok mennyisége és koncentrációja;
 - b) a kapcsolódó felszíni vizekbe és függő szárazföldi ökoszisztémákba átvitt szennyező anyagok mennyiségének és koncentrációjának valószínűsíthető hatása;
 - c) sós víz vagy egyéb anyag felszín alatti víztestbe való benyomulásának mértéke; és
 - d) a felszín alatti víztestben lévő szennyező anyagok által okozott, a felszín alatti víztestből emberi fogyasztás céljára kivett vagy kivételre kerülő víz minőségét érintő veszély.
 5. A tagállamok a 2000/60/EK irányelv V. mellékletének 2.4.5. és 2.5. szakaszával összhangban térképeken mutatják be valamely felszín alatti víztest vagy felszín alatti víztestcsoport kémiai állapotát. A tagállamok ezeken a térképeken feltüntetnek továbbá – adott esetben és amennyiben az megvalósítható – valamennyi olyan mintavételi helyet, ahol a felszín alatti vizek minőségi előírásait és/vagy küszöbértékeit túllépik.
-

IV. MELLÉKLET

A JELENTŐS ÉS TARTÓSAN EMELKEDŐ TENDENCIÁK AZONOSÍTÁSA ÉS MEGFORDÍTÁSA

A. RÉSZ A JELENTŐS ÉS TARTÓSAN EMELKEDŐ TENDENCIÁK AZONOSÍTÁSA

A tagállamoknak valamennyi, a 2000/60/EK irányelv II. mellékletével összhangban veszélyeztetettként jellemzett felszín alatti víztest vagy felszín alatti víztestcsoport esetében azonosítaniuk kell a jelentős és tartósan emelkedő tendenciákat, az alábbi követelmények figyelembevételével:

1. a 2000/60/EK irányelv V. mellékletének 2.4. szakaszával összhangban a monitoring programot úgy kell kidolgozni, hogy a 3. cikk szerint meghatározott szennyező anyagok koncentrációinak jelentős és tartósan emelkedő tendenciáit azonosítani lehessen;
2. a jelentős és tartósan emelkedő tendenciák azonosítására irányuló eljárásnak az alábbi elemeken kell alapulnia:
 - a) a monitoring gyakoriságát és a mintavételi helyeket úgy kell megválasztani, hogy azok alkalmasak legyenek:
 - i. a szükséges információ nyújtására annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen emelkedő tendenciákat megfelelő szintű bizonyossággal és pontossággal meg lehessen különböztetni a természeti változásoktól;
 - ii. az ilyen emelkedő tendenciák kellő időben történő azonosításának biztosítására, lehetővé téve olyan intézkedések végrehajtását, amelyeknek célja a felszín alatti vizek minőségének környezetvédelmi szempontból jelentős romlásának megelőzése, vagy legalább – amennyiben ez megvalósítható – mérséklése. Az azonosítást első alkalommal – amennyiben az lehetséges és a meglévő adatok figyelembevételével – 2009-ig kell elvégezni a 2000/60/EK irányelv 13. cikkében meghatározott első vízgyűjtő-gazdálkodási terv részét képező, tendenciaazonosításról szóló jelentés keretében, és azt követően legalább hatévente;
 - iii. a felszín alatti víztest időbeli fizikai és kémiai jellemzőinek figyelembevételére, beleértve a felszín alatti vizek áramlási feltételeit, a vízutánpótlás arányát, valamint a talajon és az altalajon keresztüli szivárgási időt;
 - b) az egyenlő tudományos színvonalú és összehasonlítható adatok szolgáltatásának biztosítása érdekében olyan megfigyelési és elemzési módszereket kell alkalmazni, amelyek megfelelnek a nemzetközi minőségellenőrzési elveknek, beleértve adott esetben a CEN- vagy a nemzeti szabványosított módszereket is;
 - c) az értékelésnek az egyes mintavételi helyek idősor szerinti tendenciaelemzésére szolgáló statisztikai kiértékelési módszeren, például regresszió elemzésen, kell alapulnia;
 - d) a tendenciaazonosítás torzulásainak elkerülése érdekében a számszerűsítési határ alá eső valamennyi mérést az idősorban előforduló legmagasabb számszerűsítési határ értékének felében kell meghatározni, kivéve a növényvédő szerek összességét.
3. A természetben és emberi tevékenység eredményeként egyaránt előforduló anyagok koncentrációi jelentős és tartósan emelkedő tendenciáinak azonosításakor figyelembe kell venni a monitoring program kezdete előtt, a 2000/60/EK irányelv 13. cikkében meghatározott első vízgyűjtő-gazdálkodási terv részét képező tendenciaazonosításról szóló jelentéshez gyűjtött adatokat, amennyiben azok rendelkezésre állnak.

B. RÉSZ TENDENCIAMEGFORDULÁSI PONTOK

Az 5. cikknek megfelelően a tagállamok megfordítják az azonosított jelentős és tartósan emelkedő tendenciákat, amennyiben ezek veszélyt jelentenek a hozzájuk kapcsolódó vízi ökoszisztémákra, a közvetlenül tőlük függő szárazföldi ökoszisztémákra, az emberi egészségre, vagy a vízi környezet – tényleges vagy lehetséges – jogszerű felhasználására, figyelembe véve az alábbi követelményeket:

1. a jelentős és tartósan emelkedő tendenciák megfordítására irányuló intézkedések végrehajtásának kezdőpontja az a pont, amikor a szennyező anyag koncentrációja eléri az I. mellékletben a felszín alatti vizek vonatkozásában meghatározott minőségi előírások és a 3. cikk értelmében meghatározott küszöbértékek parametrikus értékének 75 %-át, az alábbiak kivételével:
 - a) korábbi kezdőpontra van szükség annak érdekében, hogy a tendencia megfordítására irányuló intézkedések a leginkább költséghatékony módon előzhessék meg, vagy legalább a lehetőségekhez mérten mérsékeljék, a felszín alatti víz minőségének környezetvédelmi szempontból jelentős romlását;
 - b) eltérő kezdőpont indokolt, amennyiben a kimutatási határ nem teszi lehetővé tendencia fennállásának megállapítását 75 %-os parametrikus értékek mellett; illetve
 - c) a tendencia növekedési aránya és megfordíthatósága olyan, hogy a tendencia megfordítására irányuló intézkedések későbbi kezdőpontja is lehetővé tenné a felszín alatti víz minőségének környezetvédelmi szempontból jelentős romlásának a leginkább költséghatékony módon való megelőzését, vagy legalább a lehetőségekhez mért mérséklését.

A 91/676/EGK irányelv hatálya alá tartozó tevékenységek esetében a jelentős és emelkedő tendenciák megfordítására irányuló intézkedések végrehajtásának kezdőpontját az említett irányelvvel és a 2000/60/EK irányelvvel összhangban kell megállapítani;

2. a veszélyeztetettként jellemzett valamely felszín alatti víztestre vonatkozó – a 2000/60/EK irányelv V. mellékletének 2.4.4. szakaszával összhangban, valamint az e melléklet B. részének 1. pontja szerint meghatározott – kezdőpontot annak megállapítása után a 2000/60/EK irányelv 13. cikke értelmében előírt vízgyűjtő-gazdálkodási terv hatéves ciklusa alatt nem lehet megváltoztatni.
 3. A tendenciamegfordulást – az A. rész 2. pontjában található vonatkozó monitoring-előírások figyelembevételével – bizonyítani kell.
-

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2003. október 28-án elfogadta a felszín alatti vizek szennyezés elleni védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatát.

Az Európai Parlament az első olvasatot követő véleményét 2005. április 28-án fogadta el ⁽¹⁾.

A Régiók Bizottsága 2004. február 12-én fogadta el a véleményét ⁽²⁾.

A Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2004. március 31-én fogadta el véleményét ⁽³⁾.

A Tanács 2006. január 23-án fogadta el közös álláspontját.

II. CÉLKITŰZÉS

A felszín alatti vizek fontos természeti erőforrást jelentenek, amely nemcsak emberi fogyasztásra, hanem a mezőgazdaság és az ipar számára is vizet biztosít. Kulcsszerepet játszik továbbá, különösen az aszályos időszakokban, a vízi és szárazföldi ökoszisztémák megőrzésében. A felszín alatti vizek szennyezés elleni védelme tehát alapvetően fontos, amelynek során különösen nagy hangsúlyt kell fektetni a megelőzésre, mivel a felszín alatti vizek minőségének helyreállítása általában hosszú és sok nehézséggel járó folyamat, még a szennyezés forrásának felszámolását követően is.

A felszín alatti vizek védelmét jelenleg a 80/68/EGK irányelv ⁽⁴⁾ szabályozza, amely 2013-ban hatályát veszti, valamint a 2000/60/EK irányelv ⁽⁵⁾: a vízről szóló keretirányelv.

E javaslat célja a vízről szóló keretirányelv 17. cikkében szereplő általános követelménynek való megfelelés, amely szerint az Európai Parlament és a Tanács, a Bizottság javaslatára, speciális intézkedéseket fogad el a felszín alatti vizek szennyezésének megakadályozására és szabályozására a keretirányelv felszín alatti vizekkel kapcsolatos környezetvédelmi célkitűzései teljesítésének biztosítása érdekében.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

Általános észrevételek

A közös álláspont átveszi az Európai Parlament első olvasatot követő módosításainak egy részét, vagy szó szerint, vagy részben vagy pedig annak értelmét tekintve. Ezek jobbá vagy egyértelműbbé teszik a javasolt irányelv szövegét.

Más módosításokat azonban a közös álláspont nem tükröz, vagy azért, mert a Tanács megállapítása szerint azok szükségtelenek vagy nem elfogadhatóak, vagy pedig több esetben azért, mert az eredeti bizottsági javaslat rendelkezéseit elhagyták vagy teljesen újrászövegezték. Ez különösen érvényes a mellékletekre, amelyeket a Tanács a hatékony végrehajtás érdekében a lehető legegyszerűbbé és legegyszerűbbé kíván tenni.

Néhány módosítás azért nem szerepel a közös álláspontban, mert a Tanács úgy vélte, hogy nem felelnek meg a közösségi jogszabályok szövegezésére vonatkozó útmutatásnak, tekintve, hogy ismétlik vagy értelmezik a 2000/60/EK irányelv, azaz a vízről szóló keretirányelv rendelkezéseit, vagy ellentmondanak azoknak.

Néhány módosítást elvetettek, mivel úgy vélték, hogy azok a javaslatnak a keretirányelv által meghatározott hatályán kívül eső, vagy más hatályos jogszabály által már szabályozott kérdésekre vonatkozó rendelkezéseket vezetnének be.

A közös álláspont az Európai Parlament első olvasatot követő véleményében nem szereplő változtatásokat is tartalmaz. A Tanács különösen arra törekedett, hogy a javasolt aktus struktúrája a lehető legracionálisabb legyen, elősegítendő, hogy az illetékes hatóságok és a polgárok megértsék a tagállamok részére előírt követelményeket. Ezen túlmenően több változtatásra került sor a szöveg egyértelművé tétele vagy a rendelet koherenciájának biztosítása érdekében.

⁽¹⁾ HL C 45. E, 2006.2.23., 75. o.

⁽²⁾ HL C 109., 2004.4.30., 29. o.

⁽³⁾ HL C 112., 2004.4.30., 40. o.

⁽⁴⁾ HL L 20., 1980.1.26., 43. o.

⁽⁵⁾ HL L 327., 2000.12.22., 71. o.

Különös észrevételek

A Tanács különösen az alábbiakban állapodott meg:

- Az 1. módosítás és a 2. módosítás első része a „szennyezés” és az „állapotromlás” közötti különbség tekintetében nem egyértelmű. A vízről szóló keretirányelvvel összhangban az 1. cikk a felszín alatti vizek állapotromlása megakadályozásának szükségességére való hivatkozással egészült ki.
- A 3. módosítás valamennyi felszín alatt víztestre az ivóvíz kinyerésére használt víztestekre vonatkozó elírásokat alkalmazná, ami reálisan nem megvalósítható. Ugyanez vonatkozik a 62. módosítás első részére (amelynek második részét a Tanács elfogadta), a 65. módosítás 2. pontja b) alpontjára, valamint a 68. módosításra.
- A 95. és a 100. módosításokban meghatározott célkitűzéseket legjobban a közösségi kutatási keretprogramok révén lehetne megvalósítani.
- A 4. módosítás nem felel meg a vízről szóló irányelvnek, amely világosan megkülönbözteti a felszín alatti és a felszíni vizek védelmi szintjét.
- A 7., 10. és 80. módosítás, valamint a 15. módosítás aa) pontja a felszíni vizek mennyiségének állapotával foglalkozik. Ez kívül esik ennek a származékos irányelvnek a hatályán, amely kizárólag a minőségi állapotra terjed ki, a vízről szóló keretirányelv 17. cikkében meghatározottaknak megfelelően.
- A 8. és a 9. módosítás, amely más politikai területekre hivatkozik, nem felel meg a közösségi jogszabályok szövegezésére vonatkozó útmutatásnak, csakúgy, mint a 13. módosítás, amelyről úgy vélik, inkább a vízről szóló keretirányelvet értelmezi, mintsem a felszín alatti vizekről szóló irányelvet igazolja.
- A 11. módosítás nem szükséges, mivel a közös álláspont szövege a 6. cikkben a 80/68/EGK irányelvben szereplő rendszerrel egyenértékű rendszert hoz létre.
- A 16. módosítás megkettőzi a vízről szóló keretirányelv 5. cikkének rendelkezéseit, amelyek világosan meghatározzák a felelősségi köröket a jellemzés tekintetében.
- A 17. módosítás nem elfogadható, ugyanis a Tanács úgy véli, hogy a közösségi szintű minőségi előírások és a tagállamok által nemzeti hidrogeológiai sajátosságainak megfelelően meghatározandó küszöbértékek közötti, fogalmi és terminológiai szempontból egyaránt egyértelmű megkülönböztetés a javasolt irányelvnek lényeges eleme. Ennek a megközelítésnek a gyengítése vagy elvetése a végrehajtást bonyolultabbá tenné, és csökkentené annak eredményességét. Ez a szöveg egészére vonatkozik, a 30., 31., 34., 36., 65., 66., 67., 69., 70., 71., 89. és 90. módosítás egészére vagy részére.
- A 18. cikk elvben elfogadható, de a szövegezést egyértelműbbé tették a potenciálisan környezeti veszélyhez vezető tendenciák fogalmának jobb kezelése érdekében.
- A 19. és a 20. módosítás részben elfogadható, jelenlegi formájában azonban nincsen összhangban a vízről szóló keretirányelvvel. A 2. cikk (4) bekezdése mindkét módosításból átvett elemeket.
- A 21. módosítás újra meghatároz egy a vízről szóló keretirányelvben már meglévő fogalmat, és zavart okozhat. A vízről szóló keretirányelv a „felszín alatti víztestek állapotromlásának megakadályozását”, és nem a minőség romlásának megakadályozását írja elő.
- A 22. és a 24. módosítás, valamint a 38. módosítás első része olyan fogalmakra utal, amelyek nem szerepeltek a közös álláspontban, és súlyos gyakorlati nehézségeket teremtenek. A természetesen előforduló koncentrációk kérdésével azonban (amelyre vonatkozóan a 91. módosítás is tartalmaz utalásokat) a (7) preambulumbekkezdés is foglalkozik.
- A 23., 49. és a 93. módosítás egy új, összetett és szükségtelen fogalmat vezet be, amely széles körű félreértelmezésekhez vezethet. A történelmi szennyezést a közös álláspontban és a vízről szóló keretirányelvben szereplő általánosabb rendelkezések megfelelően szabályozzák.
- Az 56. módosítás a javasolt irányelv hatályát tekintve nem releváns.
- A 27. cikk nem egyeztethető össze a Tanács azon vélekedésével, hogy a minőségi előírásokat és a küszöbértékeket a felszín alatti vizekre jelentett veszélynek megfelelő szintekben kell meghatározni.

- Az 57. és az 59. módosítás nem szükséges, hiszen a közös álláspont foglalkozik a jó és a gyenge kémiai állapot jelentésével.
- A 37. módosítás a vízről szóló keretirányelv szennyező anyagra és szennyezésre vonatkozó fogalom-meghatározásaira tekintettel szükségtelen.
- A 40. módosítás nem fogadható el, mivel az intézkedések programjának végrehajtásáért a tagállamok felelősek.
- A 41. és az 58. módosításban tárgyalt kérdésekkel a közös álláspont IV., illetve III. melléklete foglalkozik.
- A 46. módosítás nem elfogadható, mivel egy a 80/68/EGK irányelvből származó rendelkezést nagyon eltérő összefüggésben használ, ami megvalósíthatatlanná teszi.
- Az 51., 52. és 54. módosítás megkettőzi a vízről szóló irányelv rendelkezéseit. Az 50. módosítást illetően a Tanács a 6. cikk (4) bekezdésében a 80/68/EGK irányelv (15. cikk) által inspirált rendelkezést fogalmazott meg, figyelembe véve a bürokratikus teher minimalizálásának szükségességét.
- Az 55. módosítás, helytelenül, a III. mellékletet esetében kizárta a technikai kiigazítás lehetőségét.
- A 60. módosításban javasolt törlés a felszín alatti vizekről szóló irányelv és a 91/676/EGK irányelv összeegyeztethetőségéhez vezetne. A közös álláspont egyértelművé teszi a két irányelv közötti kapcsolatot.
- A 64. módosítás már nem releváns, mivel a közös álláspont a megfelelés kérdését másképpen kezeli, elkerülendő azt a helyzetet, hogy egyetlen ellenőrzési ponton való meg nem felelés a teljes felszín alatti víztest vagy víztestcsoport meg nem feleléséhez vezessen (vö. 4. cikk és a III. melléklet).
- A 73., 76., 77., 78., 79. (első rész), 83., 84. és 85. módosítás már nem releváns. A Tanács elsősorban úgy vélekedett, hogy az eredeti javaslatban a rögzített időszakokra alapuló megközelítés az unión belüli hidrogeológiai körülmények változatosságára tekintettel nem alkalmazható, és közös kritériumokat csak a tendencia megállapítására és a tendencia megfordításának kezdőpontjára kell megállapítani (IV. melléklet). A 79. módosítás második részében szereplő alapelgondolás (a 89. módosításhoz hasonlóan) megjelenik a IV. melléklet 1.3 pontjában.
- A 81. módosítás zavart okoz és nincs összhangban a vízről szóló irányelvvvel. A közös álláspont 5. cikkének (2) bekezdése azonban egyértelművé teszi, hogy mit kell védeni.

IV. KÖVETKEZTETÉS

A Tanács úgy véli, hogy a közös álláspont olyan kiegyensúlyozott intézkedéscsomag, amely hozzájárul a közösségi környezetvédelmi politikának az EK-Szerződés 174. cikke (1) bekezdésében körvonalazott célkitűzései megvalósításához, és előrelépést hoz a felszín alatti vizek szennyezés elleni védelme terén, miközben biztosítja a 2000/60/EK irányelv felszín alatti vizekkel kapcsolatos követelményeinek való megfelelést és lehetővé teszi a tagállamok általi hatékony végrehajtást, kellően figyelembe véve a nemzeti szintű, speciális hidrogeológiai körülményeket.

A Tanács várakozással néz az Európai Parlamenttel folytatandó konstruktív tárgyalások elébe az irányelv mihamarabbi elfogadása érdekében.

A Tanács 2006. január 23-án elfogadott

5/2006/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA

az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról szóló, ...i
.../2006/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(2006/C 126 E/02)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 175. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A Közösség környezetpolitikájának a magas szintű védelmet kell céloznia, figyelembe véve ugyanakkor a Közösség különböző régióinak helyzetében mutatkozó különbségeket. Emellett információra, többek között térinformációra van szükség e politika – és más olyan közösségi politikák – kialakításához és végrehajtásához, amelyekbe a Szerződés 6. cikkének megfelelően be kell illeszteni a környezetvédelmi követelményeket. A beillesztés érdekében olyan fokú koordinációt kell megvalósítani az információ felhasználói és szolgáltatói között, amely lehetővé teszi, hogy a különböző szektorokból érkező információk és ismeretek összekapcsolhatóak legyenek.
- (2) Az 1600/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽³⁾ elfogadott hatodik környezetvédelmi cselekvési program megkívánja, hogy teljes figyelmet fordítsanak annak biztosítására, hogy a közösségi környezetpolitika kialakítása integrált módon menjen végbe, figyelembe véve a regionális és helyi különbségeket. Számos probléma áll fenn azon térinformációk elérhetősége, minősége, rendszerezése, hozzáférhetősége és megosztása tekintetében, amelyekre az említett programban meghatározott célok eléréséhez van szükség.
- (3) A térinformációk elérhetőségével, minőségével, rendszerezésével, hozzáférhetőségével és megosztásával kapcsolatos problémák számos politikai és információs kérdés esetében fennállnak, valamint a hatóságok számos szintjén tapasztalhatóak. E problémák megoldásához az

interoperábilis téradatok és téradat-szolgáltatások különböző szintű hatóságok és különböző szektorok közötti cseréjével, megosztásával, hozzáférhetőségével és felhasználásával kapcsolatos intézkedésekre van szükség. A Közösségen belül tehát térinformációs infrastruktúrát kell kialakítani.

- (4) Az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúrának (INSPIRE) segítenie kell a politikai döntéshozatalt azon politikák és tevékenységek területén, amelyek közvetlen vagy közvetett hatást gyakorolhatnak a környezetre.
- (5) Az INSPIRE alapját a tagállamok által kialakított, a közös végrehajtási szabályokkal összeegyeztethetővé tett, és közösségi szintű intézkedésekkel kiegészített térinformációs infrastruktúráknak kell képezniük. A közösségi szintű intézkedéseknek biztosítaniuk kell, hogy a tagállamok által kialakított térinformációs infrastruktúrák összeegyeztethetőek, valamint közösségi és határokon átnyúló viszonylatban is használhatóak legyenek.
- (6) A tagállamok térinformációs infrastruktúráit úgy kell megtervezni, hogy azok biztosítsák a téradatok legmegfelelőbb szinten történő tárolását, elérhetőségét és frissítését; lehetővé tegyék a Közösségen belüli különféle forrásokból származó téradatok következetes összekapcsolását, valamint több felhasználó és alkalmazás közötti megosztását; lehetővé tegyék az adott hatósági szinten gyűjtött téradatok más hatóságok közötti megosztását, amilyen mértékben ez az irányelv kötelezi az említett hatóságokat a téradatok megosztására; hogy biztosítsák a téradatok olyan feltételekkel történő hozzáférhetővé tételét, amelyek indokolatlanul nem korlátozzák széles körű felhasználásukat; egyszerűvé tegyék az elérhető téradatok megtalálását, a célnak való megfelelés szempontjából történő értékelését, valamint a felhasználásukra vonatkozó feltételek megismerését.
- (7) Az ezen irányelv hatálya alá tartozó térinformációk, valamint a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ hatálya alá tartozó információk között van némi átfedés. Ez az irányelv nem érinti a 2003/4/EK irányelvet.

⁽¹⁾ HL C 221., 2005.9.8., 33. o.⁽²⁾ Az Európai Parlament 2005. június 7-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2006. január 23-i közös álláspontja és az Európai Parlament ...i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽³⁾ HL L 242., 2002.9.10., 1. o.⁽⁴⁾ HL L 41., 2003.2.14., 26. o.

- (8) Ez az irányelv nem érinti a közzététel információinak további felhasználásáról szóló, 2003. november 17-i 2003/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁾, amelynek céljai kiegészítik ezen irányelv céljait.
- (9) Az INSPIRE kialakítása jelentős többletértékkel egészít ki más közösségi kezdeményezéseket, mint például a Galileo Közös Vállalkozás létrehozásáról szóló, 2002. május 21-i 876/2002/EK tanácsi rendeletet⁽²⁾, valamint a Bizottság által az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, „A környezet és a biztonság globális ellenőrzése (GMES): a GMES-kapacitás kiépítése 2008-ig (2004–2008-as cselekvési terv)” című közleményt, és egyben hasznosítja is e kezdeményezések eredményeit. A tagállamoknak mérlegelniük kell a Galileo és a GMES által nyújtott – különösen a Galileóból származó idő- és térreferenciákkal kapcsolatos – adatok és szolgáltatások felhasználását, amint azok rendelkezésre állnak.
- (10) Nemzeti és közösségi szinten számos kezdeményezés születik a térinformáció gyűjtésére, összehangolására, valamint terjesztésére vagy felhasználásának megszervezésére. Ilyen kezdeményezések létrejöhetnek közösségi jogszabályok révén (például a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről [IPPC] szóló 96/61/EK tanácsi irányelv 15. cikke alapján egy európai szennyezőanyag-kibocsátási nyilvántartás [EPER] kialakításáról szóló, 2000. július 17-i 2000/479/EK bizottsági határozat⁽³⁾, és a Közösségen belüli erdők és környezeti kölcsönhatások megfigyeléséről [Forest Focus] szóló, 2003. november 17-i 2152/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴⁾), közösségi finanszírozású programok keretében (például a CORINE felszínborítási adatbázis, az európai közlekedéspolitikai információk rendszer), valamint származhatnak nemzeti vagy regionális szintű kezdeményezésekből is. Ez az irányelv nem csupán kiegészíti ezeket a kezdeményezéseket azáltal, hogy biztosítja az interoperabilitásukat lehetővé tévő keretet, hanem a már elvégzett munka megkettőzése helyett a meglévő tapasztalatra és kezdeményezésekre is épít.
- (11) Ezt az irányelvet a hatóságok birtokában lévő, illetve azok részére tárolt téradatokra kell alkalmazni, valamint a téradatok hatóságok általi, közfeladataik ellátása során történő felhasználására. Bizonyos feltételek esetén azonban az irányelvet a hatóságoktól eltérő természetes vagy jogi személyek birtokában lévő téradatokra is alkalmazni kell, amennyiben az említett természetes vagy jogi személyek erre igényt tartanak.
- (12) Ez az irányelv nem határoz meg követelményeket új adatok gyűjtésére vagy az ilyen információknak a Bizottság részére történő jelentésére vonatkozóan, mivel ezeket a kérdéseket a környezettel kapcsolatos egyéb jogszabályok szabályozzák.
- (13) A nemzeti infrastruktúrákat fokozatosan kell kialakítani, és ennek megfelelően az ezen irányelv által szabályozott téradat-témákat különböző fontossági szintekre kell besorolni. A kialakítás során figyelembe kell venni, hogy a különböző politikák területén előforduló sokféle alkalmazás számára a téradatokra milyen mértékben van szükség, hogy az összehangolt téradatokat igénylő közösségi politikák alapján meghatározott intézkedések elsőbbséget élveznek, valamint figyelembe kell venni a vállalt harmonizációs erőfeszítések révén a tagállamokban elért eredményeket.
- (14) Az elérhető adatok teljes kihasználásának fő akadályai a már létező téradatok felkutatásából, illetve az adott célnak megfelelő felhasználhatóságuk megállapításából eredő idő- és forrásvesztés. A tagállamoknak ezért metaadatok formájában leírást kell készíteniük az elérhető téradat-készleteikről és -szolgáltatásaikról.
- (15) Mivel a környezetet közvetlenül vagy közvetve érintő közösségi jogszabályok hatékony megalkotását, végrehajtását, ellenőrzését és értékelését akadályozza a Közösségen belül a téradatok rendezésére és hozzáférhetővé tételére alkalmazott formátumok és struktúrák sokfélesége, a végrehajtási intézkedéseket úgy kell meghozni, hogy azok megkönnyítsék a tagállamok különböző forrásaiból származó téradatok felhasználását. Az említett intézkedések célja a téradatkészletek interoperábilissá tétele, és a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az interoperabilitás eléréséhez szükséges bármilyen adat és információ olyan feltételekkel legyen elérhető, amelyek nem korlátozzák azok ilyen célú felhasználását.
- (16) A téradatok Közösségen belüli, különböző szintű hatóságok közötti megosztása érdekében hálózati szolgáltatásokra van szükség. Ezek a hálózati szolgáltatások teszik lehetővé a téradatok megtalálását, átalakítását, megjelenítését és letöltését, valamint a téradat- és e-kereskedelmi szolgáltatások alkalmazását. A hálózati szolgáltatásoknak az általánosan elfogadott előírásokkal és minimális teljesítési feltételekkel összhangban kell működniük, a tagállamok által létrehozott infrastruktúrák interoperabilitásának biztosítása érdekében. A hálózati szolgáltatásoknak emellett technikailag lehetővé kell tenniük azt, hogy a hatóságok a saját téradatkészleteiket és -szolgáltatásaikat elérhetővé tegyék.

⁽¹⁾ HL L 345., 2003.12.31., 90. o.

⁽²⁾ HL L 138., 2002.5.28., 1. o.

⁽³⁾ HL L 192., 2000.7.28., 36. o.

⁽⁴⁾ HL L 324., 2003.12.11., 1. o. A 788/2004/EK rendelettel (HL L 138., 2004.4.30., 17. o.) módosított rendelet.

- (17) A környezetet közvetlenül vagy közvetve érintő közösségi politikákhoz kapcsolódó egyes téradatkészletek és -szolgáltatások felett harmadik személyek rendelkeznek, és azokat harmadik személyek működtetik. A tagállamoknak ezért harmadik személyek számára fel kell ajánlaniuk a nemzeti infrastruktúrához való hozzájárulás lehetőségét, feltéve hogy ez nem érinti hátrányosan az ezen infrastruktúrákhoz tartozó téradatok és téradatszolgáltatások kohézióját és egyszerű használatát.
- (18) A tagállamokban tapasztaltak azt mutatják, hogy a térinformációs infrastruktúra sikeres kialakítása érdekében fontos, hogy a nyilvánosság számára a szolgáltatások egy minimális körét ingyenesen elérhetővé tegyék. A tagállamok ezért – ingyenesen – elérhetővé kell, hogy tegyék legalább a téradatkészletek megtalálását lehetővé tévő szolgáltatásokat.
- (19) A nemzeti infrastruktúrák INSPIRE-ba történő beillesztésének elősegítése érdekében a tagállamok hozzáférést kell, hogy biztosítsanak saját infrastruktúráikhoz a Bizottság által működtetett közösségi geoportálon, valamint bármely, általuk működtetni kívánt elérési ponton keresztül.
- (20) A különböző szintű hatóságoktól származó információk elérhetővé tétele érdekében a tagállamoknak fel kell számolniuk azokat a gyakorlati akadályokat, amelyek e tekintetben a nemzeti, regionális vagy helyi szintű hatóságok előtt állnak olyan közfeladataik ellátása során, amelyek a környezetre közvetlenül vagy közvetve hatást gyakorolhatnak. Ezeket a gyakorlati akadályokat ott kell felszámolni, ahol az információt a közfeladat ellátása céljából fel kívánják használni.
- (21) A hatóságoknak közfeladataik ellátása során akadálytalan hozzáféréssel kell rendelkezniük a vonatkozó téradatkészletekhez és -szolgáltatásokhoz. A hozzáférést akadályozhatja, ha minden esetben, amikor hozzáférést igényelnek, az a hatóságok közötti egyedi ad hoc tárgyalások függvénye. A tagállamoknak meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket az adatok megosztása előtt álló ilyen gyakorlati akadályok megelőzésére, például a hatóságok közötti előzetes megállapodások alkalmazásával.
- (22) A téradatkészleteknek és -szolgáltatásoknak a kormányzat, illetve egyéb közigazgatási szervek, vagy nemzeti jogszabályok alapján közigazgatási feladatokat ellátó természetes vagy jogi személyek közötti megosztására vonatkozó szabályok megjelenhetnek törvények, rendeletek, engedélyezési vagy pénzügyi megállapodások, illetve igazgatási eljárások formájában, például az olyan hatóságok pénzügyi életképességének védelme érdekében, amelyeknek bevételi kötelezettsége van, vagy például amelyek adatait az adott tagállam csak részben támogatja, és ezért a nem támogatott költségeiket a felhasználók díjfizetésre kötelezésével kell ellensúlyozniuk, vagy például amelyeknek az adatok karbantartásáról és naprakésszé tételéről maguknak kell gondoskodniuk.
- (23) A tagállamok áttűtető jogszabályaiban foglalt intézkedések biztosíthatják a téradatkészleteket és -szolgáltatásokat nyújtó hatóságok számára a lehetőséget, hogy ezen készleteket és szolgáltatásokat más, e téradatkészleteket és -szolgáltatásokat használó hatóságok számára díjfizetés ellenében engedélyezzék.
- (24) A 13. cikk (1) bekezdése f) pontjának és a 17. cikk (1) bekezdésének rendelkezéseit a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek⁽¹⁾ megfelelően a személyes adatok védelmére vonatkozó elvekkel teljes összhangban kell végrehajtani és alkalmazni.
- (25) Az irányelv által adatmegosztásra kötelezett hatóságok közötti téradatmegosztást szolgáló keretek semlegesek kell, hogy legyenek az egy tagállamon belüli ilyen hatóságok, valamint a többi tagállam ilyen hatóságai és a közösségi intézmények tekintetében is. Mivel a közösségi intézményeknek és testületeknek gyakran kell a valamennyi tagállamból érkező térinformációt integrálniuk és értékelniük, a téradatokra és téradatszolgáltatásokra vonatkozóan egységes feltételekkel hozzáférési és felhasználási joggal kell rendelkezniük.
- (26) A harmadik személyek által biztosított, mind a hatóságok, mind a nyilvánosság számára többletértékkel bíró szolgáltatások fejlesztésének elősegítése céljából szükséges a közigazgatási vagy nemzeti határokon átnyúló téradatokhoz való hozzáférés megkönnyítése.
- (27) A térinformációs infrastruktúrák hatékony kialakítása megköveteli a koordinációt mindazoktól, akik akár szolgáltatóként, akár felhasználóként érdekeltek az ilyen infrastruktúrák létrehozatalában. Mind tagállami, mind közösségi szinten létre kell tehát hozni a megfelelő koordinációs rendszert.

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o. Az 1882/2003/EK rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

(28) A legújabb vívmányoknak és az információs infrastruktúrák tényleges tapasztalatainak hasznosítása érdekében helyénvaló, hogy az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedések háttéréül nemzetközi szabványok és az európai szabványügyi testületek által – a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹⁾ megállapított eljárásnak megfelelően – elfogadott szabványok szolgáljanak.

(29) Mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az európai környezeti információs és megfigyelőhálózat létrehozásáról szóló, 1990. május 7-i 1210/90/EGK tanácsi rendelet ⁽²⁾ által létrehozott Európai Környezetvédelmi Ügynökség feladata, hogy a Közösség részére tárgyilagos, megbízható és összehasonlítható környezeti információt biztosítson közösségi szinten, és célja többek között a politikai vonatkozású környezeti információ áramlásának javítása a tagállamok és a közösségi intézmények között, az Ügynökségnek aktívan hozzá kell járulnia ezen irányelv végrehajtásához.

(30) A jobb jogalkotásról szóló intézményközi megállapodás ⁽³⁾ 34. pontjával összhangban a tagállamokat ösztönözik arra, hogy – a maguk számára, illetve a Közösség érdekében – készítsék el saját táblázataikat, amelyek a lehető legpontosabban bemutatják az ezen irányelv és az átvitt intézkedések közötti megfelelést, és hogy e táblázatokat tegyék közzé.

(31) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽⁴⁾ összhangban kell elfogadni.

(32) Az ezen irányelv végrehajtásával kapcsolatos határozatok előkészítése és az INSPIRE jövőbeli alakulása megköveteli az irányelv alkalmazásának folyamatos felügyeletét és a rendszeres jelentéstételt.

(33) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen az INSPIRE létrehozását, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani a több államot érintő vonatkozások, valamint a térinformációhoz való hozzáféréssel, a térinformáció cseréjével és megosztásával kapcsolatos feltételek összehangolása iránti általános közösségi igény miatt, és ezért az közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében meghatá-

rozott szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

(1) Ezen irányelv célja az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (a továbbiakban: INSPIRE) létrehozására vonatkozó általános szabályok megállapítása, a közösségi környezetpolitika, valamint azon politikák és tevékenységek céljaira, amelyek hatást gyakorolhatnak a környezetre.

(2) Az INSPIRE alapjául a tagállamok által létrehozott és működtetett térinformációs infrastruktúrák szolgálnak.

2. cikk

Ez az irányelv nem érinti a 2003/4/EK és a 2003/98/EK irányelvet.

3. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „térinformációs infrastruktúra”: metaadatok, téradatkészletek és téradat-szolgáltatások; hálózati szolgáltatások és technológiák; a megosztást, hozzáférést és használatot szabályozó megállapodások; továbbá azon összehangolási és ellenőrzési mechanizmusok, folyamatok és eljárások, amelyeket ezen irányelvnek megfelelően hoztak létre, működtetnek, illetve tesznek hozzáférhetővé;
2. „téradat”: bármely olyan adat, amely közvetlenül vagy közvetve utal egy meghatározott helyre vagy földrajzi területre;
3. „téradatkészlet”: téradatok azonosítható gyűjteménye;
4. „téradat-szolgáltatások”: a téradatkészletekben szereplő téradatokon vagy a kapcsolódó metaadatokon – számítógépes alkalmazás igénybevétele mellett – végezhető műveletek;
5. „térbeli objektum”: meghatározott helyhez vagy földrajzi területhez kapcsolódó valós jelenség absztrakt megjelenítése;

⁽¹⁾ HL L 204., 1998.7.21., 37. o. A legutóbb a 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 120., 1990.5.11., 1. o. A legutóbb az 1641/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 245., 2003.9.29., 1. o.) módosított rendelet.

⁽³⁾ HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

6. „metaadat”: téradatkészleteket és téradat-szolgáltatásokat leíró információ, amely lehetővé teszi azok megtalálását, tárolását és felhasználását;
7. „interoperabilitás”: annak lehetősége, hogy a téradatkészleteket összekapcsolják és a szolgáltatások között ismétlődő manuális beavatkozás nélkül kölcsönhatás álljon fenn oly módon, hogy az eredmény koherens, az adatkészletek és -szolgáltatások többletértéke pedig növelt legyen;
8. „INSPIRE-geoportál”: a 11. cikk (1) bekezdésében említett szolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosító internetoldal vagy azzal egyenértékű eszköz;
9. „hatóság”:
- a) bármely kormányzati vagy más közigazgatási szerv, beleértve az országos, regionális vagy helyi szintű közjogi tanácsadó szerveket;
 - b) a nemzeti jog értelmében közigazgatási feladatokat – így a környezethez kapcsolódó külön feladatokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat – végző bármely természetes vagy jogi személy; és
 - c) az a) vagy b) pont alá tartozó szerv vagy személy ellenőrzése alatt közfeladatokat és -funkciókat ellátó vagy a környezethez kapcsolódó közszolgáltatást nyújtó bármely természetes vagy jogi személy.

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy amikor a szervek vagy intézmények igazságszolgáltatási vagy jogalkotói hatáskörben járnak el, ezen irányelv vonatkozásában nem tekinthetők hatóságoknak.

10. „harmadik személy”: a hatóságok kivételével bármely természetes vagy jogi személy.

4. cikk

(1) Ezen irányelv hatálya alá azon téradatkészletek tartoznak, amelyek megfelelnek az alábbi feltételeknek:

- a) olyan területhez kapcsolódnak, amelyen egy tagállam joghatósággal rendelkezik és/vagy joghatóságot gyakorol;
- b) elektronikus formátummal rendelkeznek;
- c) az alábbiak valamelyike birtokában vannak, vagy azok részére tárolják őket:
 - i. hatóság, úgy hogy a téradatkészletet hatóság hozta létre vagy fogadta, illetve ilyen hatóság kezelése vagy frissítése alatt áll, és közfeladatai körébe tartozik;
 - ii. olyan harmadik személy, akinek a hálózathoz a 12. cikknek megfelelően hozzáférést biztosítottak;

d) az I., II. vagy III. mellékletben felsorolt témák valamelyikéhez kapcsolódnak.

(2) Olyan esetekben, ha egyazon téradatkészlet több, egymással megegyező példánya fölött több hatóság birtokában van – vagy azt több hatóság részére tárolják –, ezt az irányelvet csak arra a referenciapéldányra kell alkalmazni, amelyből a többi példány származik.

(3) Ez az irányelv szabályozza az (1) bekezdésben említett téradatkészletekben található adatokhoz kapcsolódó téradat-szolgáltatásokat is.

(4) Ez az irányelv nem kívánja meg új téradatok gyűjtését.

(5) Azon téradatkészletek esetében, amelyek megfelelnek az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feltételnek, amelyek felett azonban egy harmadik személy szellemi tulajdonjogokkal rendelkezik, a hatóság ezen irányelv alapján csak a harmadik személy hozzájárulásával intézkedhet.

(6) Az (1) bekezdéstől eltérve, ez az irányelv kizárólag abban az esetben szabályozza tagállamon belül a legalacsonyabb közigazgatási szinten működő hatóság birtokában lévő – vagy annak részére tárolt – téradatkészleteket, amennyiben a tagállam e téradatkészletek összegyűjtését és terjesztését jogszabályok révén megköveteli.

(7) Az I., II. és III. mellékletben említett adattémák technikai leírása a 22. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban módosítható, figyelembe véve a környezetet érintő közösségi politikák támogatását szolgáló téradatok iránti igények alakulását.

II. FEJEZET

METAADATOK

5. cikk

(1) A tagállamok gondoskodnak az I., II. és III. mellékletben felsorolt témáknak megfelelő téradatkészletekhez és -szolgáltatásokhoz szükséges metaadatok létrehozásáról és azok naprakészé tételéről.

(2) A metaadatoknak a következőkről kell információt tartalmazniuk:

- a) a téradatkészleteknek a 7. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási szabályoknak való megfelelése;
- b) a téradatkészletek és -szolgáltatások hozzáférési és használati feltételei, továbbá – adott esetben – a megfelelő díjak;

- c) a téradatok minősége, beleértve azt is, hogy jóváhagyott adatokról van-e szó;
- d) a téradatkészletek és -szolgáltatások létrehozásáért, kezeléséért, fenntartásáért és elosztásáért felelős hatóságok;
- e) a nyilvános hozzáférés korlátozása, és e korlátozások indoklása, a 13. cikknek megfelelően.

(3) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a metaadatok teljesek, és a 3. cikk 6. pontjában meghatározott céloknak megfelelő minőségűek legyenek.

(4) Az e cikk végrehajtásához szükséges szabályokat a 22. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően és ...-ig (*) kell elfogadni. Ezek a szabályok figyelembe veszik a létező, vonatkozó nemzetközi szabványokat és felhasználói igényeket.

6. cikk

A tagállamok az 5. cikkben említett metaadatokat az alábbi ütemtervnek megfelelően hozzák létre:

- a) az I. és II. mellékletben felsorolt témáknak megfelelő téradatkészletek esetén legkésőbb a végrehajtási szabályoknak az 5. cikk (4) bekezdésével összhangban történő elfogadását követő 2 éven belül;
- b) a III. mellékletben felsorolt témáknak megfelelő téradatkészletek esetén legkésőbb a végrehajtási szabályoknak az 5. cikk (4) bekezdésével összhangban történő elfogadását követő 5 éven belül.

III. FEJEZET

A TÉRADATKÉSZLETEK ÉS -SZOLGÁLTATÁSOK INTEROPERABILITÁSA

7. cikk

(1) A téradatkészletek és -szolgáltatások interoperabilitására és – amennyiben az megvalósítható – harmonizációjára vonatkozó technikai előírásokat megállapító végrehajtási szabályokat a 22. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kell elfogadni. A végrehajtási szabályok kidolgozásakor figyelembe kell venni a vonatkozó felhasználói igényeket, a téradatkészletek harmonizációjára irányuló meglévő kezdeményezéseket és az arra vonatkozó nemzetközi szabványokat, valamint a megvalósíthatósági és költség-haszon szempontokat. Amennyiben nemzetközi jog alapján alapított irányadó vonatkozó szabványokat fogadtak el a téradatkészletek és -szolgáltatások interoperabilitásának vagy összehangolásának biztosítására, ezeket a szabványokat be kell építeni, és a meglévő technikai eszközökre – adott esetben – az e bekezdésben említett végrehajtási szabályokban hivatkozni kell.

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követő egy éven belül.

(2) Az említett végrehajtási szabályokra irányuló javaslatok kidolgozásának alapjaként a Bizottság elvégzi a megvalósíthatóság, illetve a várható költség és haszon elemzését. A tagállamok a Bizottság kérésére megadják az említett elemzés elkészítéséhez szükséges információkat. A szabályokra vonatkozó javaslatok megtételekor a Bizottság a 22. cikk (1) bekezdésében említett bizottság keretében konzultál a tagállamokkal az elemzés eredményeiről. Az említett szabályok elfogadása nem járhat a tagállamok számára túlzott költségekkel.

(3) A tagállamok a lehetőségekhez mérten biztosítják, hogy az újonnan összegyűjtött vagy frissített téradatkészletek és kapcsolódó téradat-szolgáltatások az (1) bekezdésben említett végrehajtási szabályok elfogadását követő két éven belül azokkal összhangban legyenek, illetve hogy az egyéb téradatkészletek és -szolgáltatások a végrehajtási szabályok elfogadását követő hét éven belül azokkal összhangban legyenek.

(4) A (1) bekezdésben említett végrehajtási szabályok szabályozzák az I., II. vagy III. mellékletben említett témákhoz kapcsolódó téradatkészletekre vonatkozó térbeli objektumok meghatározását és osztályozását, valamint e téradatok földrajzi hivatkozása megadásának módját.

(5) A tagállamok nemzeti, regionális és helyi szintű képviselői, valamint egyéb természetes vagy jogi személyek, akiknek a térinformációs infrastruktúrában játszott szerepüknek fogva érdekük fűződik a téradatokhoz, beleértve a felhasználókat, az előállítókat, az értéknövelt szolgáltatások nyújtóit és a koordináló testületeket, az alkalmazandó eljárásoknak megfelelően – a 22. cikk (1) bekezdésében említett bizottság általi megvitatást megelőzően – lehetőséget kell, hogy kapjanak az (1) bekezdésben említett végrehajtási szabályok tartalmáról szóló előkészítő tanácskozásokon való részvételle.

8. cikk

(1) Az I. vagy II. mellékletben felsorolt témák egyikének vagy többnek megfelelő téradatkészletek esetén a 7. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási szabályoknak meg kell felelniük az e cikk (2), (3) és (4) bekezdésében meghatározott feltételeknek.

(2) A végrehajtási szabályok a téradatok következő jellemzőivel foglalkoznak:

a) a térbeli objektumok egyértelmű azonosítását lehetővé tévő megoldások, amelyek segítségével a meglévő nemzeti rendszerek szerinti azonosítók összehangolhatók a közöttük lévő interoperabilitás biztosítására;

b) a térbeli objektumok közötti kapcsolat;

c) az alapvető attribútumok és az ezeknek megfelelő – a környezetre esetlegesen hatást gyakorló politikákhoz szükséges – többnyelvű fogalomtár;

d) az adatok időbeli dimenziójára vonatkozó információ;

e) frissített adatok.

(3) A végrehajtási szabályokat úgy kell megalkotni, hogy biztosítsák a következetességet az ugyanazon helyre utaló információk, illetve az olyan információk között, amelyek a különféle léptékben ábrázolt ugyanazon objektumra vonatkoznak.

(4) A végrehajtási szabályokat úgy kell megalkotni, hogy biztosítsák a különféle téradatkészletekből származó információk összehasonlíthatóságát, a 7. cikk (4) bekezdésében és e cikk (2) bekezdésében említett szempontok tekintetében.

9. cikk

A 7. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási szabályokat az alábbi ütemtervnek megfelelően kell elfogadni:

a) az I. mellékletben felsorolt témáknak megfelelő téradatkészletek esetén legkésőbb ... (*);

b) a II. vagy III. mellékletben felsorolt témáknak megfelelő téradatkészletek esetén legkésőbb ... (**).

10. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy bármely információ – beleértve az adatokat, kódokat és technikai osztályozást –, amely a 7. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási szabályoknak való megfeleléshez szükséges, hozzáférhető legyen a hatóságok vagy harmadik személyek számára, olyan feltételek szerint, amelyek azok ilyen célú felhasználását nem korlátozzák.

(2) Annak biztosítása érdekében, hogy a két vagy több tagállam közötti határon átnyúló földrajzi jellemzőre vonatkozó téradatok koherensek legyenek, a tagállamok adott esetben kölcsönös egyetértés alapján határozzák meg az ilyen közös jellemzők leírásának módját és helyzetét.

IV. FEJEZET

HÁLÓZATI SZOLGÁLTATÁSOK

11. cikk

(1) A tagállamok azon téradatkészletek és -szolgáltatások számára, amelyekhez a metaadatokat ezen irányelvvel összhangban hozták létre, létrehozhatnak és működtetnek egy, az alábbi szolgáltatásokat nyújtó hálózatot:

(*) Ezen irányelv hatálybalépését követően 2 évvel.

(**) Ezen irányelv hatálybalépését követően 5 évvel.

a) keresőszolgáltatások, amelyek lehetővé teszik a téradatkészletekre és -szolgáltatásokra vonatkozó keresést a megfelelő metaadatok tartalma alapján, valamint a metaadatok tartalmának megjelenítését;

b) megjelenítési szolgáltatások, amelyek minimális követelményként a megjelenítést, a navigálást, a kicsinyítést és nagyítást, a megjelenített téradatkészletek pásztázását vagy átlapoztatását, továbbá a magyarázó jellegű információ és a metaadatok megfelelő tartalmának megjelenítését teszik lehetővé;

c) letöltési szolgáltatások, amelyek lehetővé teszik a téradatkészletek másolatának vagy az ilyen készletek egyes részeinek letöltését, valamint – amennyiben az megvalósítható – az azokhoz való közvetlen hozzáférést;

d) átalakítási szolgáltatások, amelyek lehetővé teszik a téradatkészletek átalakítását az interoperabilitás biztosításának céljából;

e) a téradat-szolgáltatások lehívását lehetővé tevő szolgáltatások.

E szolgáltatások figyelembe veszik a felhasználók vonatkozó igényeit, könnyen használhatók, a nyilvánosság számára hozzáférhetők és az interneten vagy bármely megfelelő távközlési eszközön keresztül elérhetők.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában említett szolgáltatások esetében a keresési feltételeknek legalább a következő kombinációját kell bevezetni:

a) kulcsszavak;

b) a téradatkészletek és -szolgáltatások osztályozása;

c) a téradatok minősége, beleértve azt is, hogy jóváhagyott adatokról van-e szó;

d) a 7. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási szabályoknak való megfelelés mértéke;

e) a földrajzi hely;

f) a téradatkészletek és -szolgáltatások használatára és azokhoz való hozzáférésre vonatkozó feltételek;

g) a téradatkészletek és -szolgáltatások létrehozásáért, kezeléséért, frissítéséért és terjesztéséért felelős hatóságok.

(3) Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott átalakítási szolgáltatásokat olyan módon kell az ugyanazon bekezdésben említett egyéb szolgáltatásokkal összekapcsolni, hogy mindezen szolgáltatásokat a 7. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási szabályokkal összhangban lehessen működtetni.

12. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy a hatóságok rendelkezzenek annak technikai lehetőségével, hogy téradatkészleteiket és -szolgáltatásaikat összekapcsolhassák a 11. cikk (1) bekezdésében említett hálózattal. Ezt a szolgáltatást kérésre szintén hozzáférhetővé kell tenni azon harmadik személyek számára, akiknek téradatkészletei és -szolgáltatásai megfelelnek a különösen a metaadatokra, hálózati szolgáltatásokra és interoperabilitásra vonatkozó kötelezettségeket meghatározó végrehajtási szabályoknak.

13. cikk

(1) A 11. cikk (1) bekezdésétől eltérve, a tagállamok korlátozhatják a 11. cikk (1) bekezdésének a)–e) pontjában említett szolgáltatásokon keresztül a téradatkészletekhez és -szolgáltatásokhoz, illetve a 14. cikk (3) bekezdésében említett e-kereskedelmi szolgáltatásokhoz való nyilvános hozzáférést, amennyiben az hátrányosan befolyásolná az alábbiak bármelyikét:

- a) a hatóságok eljárásainak bizalmas volta, amennyiben azt jogszabály előírja;
- b) nemzetközi kapcsolatok, közbiztonság vagy nemzetvédelem;
- c) az igazságszolgáltatás menete, bármely személy joga arra, hogy tisztességes bírósági eljárásban részesüljön, továbbá a hatóságok lehetősége büntetőjogi vagy fegyelmi vizsgálat lefolytatására;
- d) a kereskedelmi vagy ipari információk titkos jellege, amennyiben ezt a titoktartást – jogos gazdasági érdek védelmében – a nemzeti vagy közösségi jog előírja, beleértve a statisztikai titok és az adótitok megtartásához fűződő közérdeket;
- e) szellemi tulajdonjogok;
- f) természetes személy személyes adatainak és/vagy iratainak titkos jellege, amennyiben az érintett személy nem járult hozzá az információ közléséhez, és ezt a titoktartást a nemzeti vagy közösségi jog előírja;
- g) minden olyan személy érdekei vagy védelme, aki a kért információt önkéntes alapon szolgáltatta, anélkül, hogy arra vonatkozó jogi kötelezettség terhelte vagy terhelhette volna, kivéve, ha az érintett személy hozzájárult az adott információ nyilvánosságra hozatalához;
- h) azon környezet védelme, amelyre az ilyen információ vonatkozik, mint például a ritka fajok élőhelyei.

(2) A hozzáférés korlátozásának az (1) bekezdésben meghatározott indokait szűken kell értelmezni, figyelembe véve a közérdeket, amelyet az ilyen jellegű hozzáférés biztosítása az adott esetben szolgál. Az egyes esetekben a közzététel által szolgáltatott közérdeket össze kell vetni a hozzáférés korlátozása vagy feltételektől való függővé tétele által szolgálta érdekekkel. A

tagállamok az (1) bekezdés a), d), f), g) és h) pontja alapján nem korlátozhatják a környezeti kibocsátásra vonatkozó információhoz való hozzáférést.

Amennyiben azonban a hozzáférés korlátozásának indoka az (1) bekezdés d) vagy f) pontja, e bekezdés első albekezdését csak akkor kell alkalmazni, ha az (1) bekezdésben említett hozzáférés a 2003/4/EK irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott környezeti információra vonatkozik.

(3) E keretek között és az (1) bekezdés f) pontjának alkalmazása során a tagállamok biztosítják, hogy a 95/46/EK irányelvben foglalt követelmények teljesüljenek.

14. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy:

- a) a 11. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett szolgáltatások a nyilvánosság számára ingyenesen hozzáférhetőek legyenek;
 - b) a 11. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett szolgáltatások a nyilvánosság számára általában ingyenesen hozzáférhetőek legyenek. Olyan esetekben azonban, amikor a díjak és/vagy engedélyek kikötése lényeges előfeltétele a téradatkészletek és -szolgáltatások fenntartásának vagy a már meglévő nemzetközi téradat-infrastruktúra követelményei tartós teljesítésének, a tagállamok díjakat és/vagy engedélyeket alkalmazhatnak a szolgáltatást a nyilvánosságnak nyújtó személlyel, vagy – ha a szolgáltató ezt választja – a nyilvánossággal szemben.
- (2) A 11. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett megjelenítési szolgáltatások keretében rendelkezésre bocsátott adatok formája lehet olyan, amely akadályozza további felhasználásukat kereskedelmi célra.

(3) Amennyiben a hatóságok a 11. cikk (1) bekezdésének b), c) vagy e) pontjában említett szolgáltatásokra díjfizetési kötelezettséget állapítanak meg, a tagállamok biztosítják az e-kereskedelmi szolgáltatások elérhetőségét. E szolgáltatások igénybevétele felelősségi nyilatkozathoz, égetkattintással történő licencl-fogadáshoz vagy egyéb engedélyhez köthető.

15. cikk

(1) A Bizottság közösségi szinten létrehoz és működtet egy INSPIRE-geoportált.

(2) A tagállamok az (1) bekezdésben említett INSPIRE-geoportálon keresztül biztosítják a 11. cikk (1) bekezdésében említett szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A tagállamok saját elérési pontjaikon keresztül is biztosíthatnak hozzáférést e szolgáltatásokhoz.

16. cikk

E fejezet végrehajtási szabályait a 22. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kell elfogadni, és azoknak különösen a következőket kell meghatározniuk:

- a) a 11. és 12. cikkben említett szolgáltatásokra vonatkozó műszaki előírásokat és minimális teljesítési feltételeket, figyelembe véve a közösségi környezetvédelmi jogszabályok keretében elfogadott, érvényes jelentéstételi kötelezettségeket és ajánlásokat, a meglévő e-kereskedelmi szolgáltatásokat, valamint a technológiai fejlődést;
- b) a 12. cikkben említett kötelezettségeket.

V. FEJEZET

AZ ADATOK MEGOSZTÁSA

17. cikk

(1) Minden egyes tagállam intézkedéseket hoz a téradatkészletek és -szolgáltatások megosztására a 3. cikk 9. pontjának a) és b) alpontjában említett hatóságai között. Ezek az intézkedések az említett hatóságok számára lehetővé teszik a téradatkészletekhez és -szolgáltatásokhoz való hozzáférést, továbbá ezen készletek és szolgáltatások cseréjét és felhasználását azon közfeladatok ellátása céljából, amelyek hatást gyakorolhatnak a környezetre.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézkedések kizárnak minden olyan megszorítást, amely a felhasználás helyén gyakorlati akadályokat teremthet a téradatkészletek és -szolgáltatások megosztásának útjában.

(3) A (2) bekezdés rendelkezései nem akadályozzák meg a téradatkészleteket és -szolgáltatásokat nyújtó hatóságokat abban, hogy azokat az említett téradatkészleteket és -szolgáltatásokat használó hatóságok vagy közösségi intézmények számára díjfizetés ellenében engedélyezzék.

(4) Azon közfeladatok céljára, amelyek a környezetre hatást gyakorolhatnak, a téradatkészletek és -szolgáltatások megosztására vonatkozó, az (1), (2) és (3) bekezdésben említett intézkedések nyitva állnak a 3. cikk 9. pontjának a) és b) alpontjában említett – más tagállamban működő – hatóságok, valamint a Közösség intézményei és szervei részére.

(5) Azon feladatok céljára, amelyek a környezetre hatást gyakorolhatnak, a téradatkészletek és -szolgáltatások megosztására vonatkozó, az (1), (2) és (3) bekezdésben említett intézkedések a viszonyosság és egyenlőség alapján nyitva állnak az olyan nemzetközi megállapodások által létrehozott szervek részére, amelyeknek a Közösség és a tagállamok részesei.

(6) Amennyiben a téradatkészletek és -szolgáltatások megosztására vonatkozó, az (1), (2) és (3) bekezdésben említett intézkedéseket a (4) és (5) bekezdéssel összhangban alkalmazzák, az intézkedéseket az azok használatát szabályozó nemzeti követelmények egészíthetik ki.

(7) Ettől a cikktől eltérve a tagállamok a megosztást korlátozhatják, amennyiben az az igazságszolgáltatás menetét, a közbiztonságot, a nemzetvédelmet vagy a nemzetközi kapcsolatokat veszélyeztetné.

(8) A (3) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok összehangolt hozzáférési feltételek szerint hozzáférést biztosítanak a Közösség intézményeinek és szerveinek a téradatkészletekhez és -szolgáltatásokhoz. Az ezen feltételekre vonatkozó végrehajtási szabályokat a 22. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(9) Ez a cikk nem érinti a közsféra hatóságainak szellemi tulajdonjogait vagy az azokon fennálló jogosultságait.

VI. FEJEZET

KOORDINÁCIÓ ÉS KIEGÉSZÍTŐ INTÉZKEDÉSEK

18. cikk

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a térinformációs infrastruktúráikban érintettektől származó hozzájárulások koordinálására megtörténjen a megfelelő struktúrák és mechanizmusok kijelölése.

Ezek a struktúrák koordinálják többek között a felhasználók, az előállítók, az értéknövelt szolgáltatások nyújtói és a koordináló testületek hozzájárulásait, a vonatkozó adatkészletek és felhasználói igények azonosításával, a meglévő gyakorlatokra vonatkozó információ szolgáltatásával, valamint az ezen irányelv végrehajtására vonatkozó visszajelzések szolgáltatásával kapcsolatban.

19. cikk

(1) A Bizottság felel az INSPIRE közösségi szintű koordinációjáért, és e cél elérése érdekében segítséget kap az érintett szervezetektől, így különösen az Európai Környezetvédelmi Ügynökségtől.

(2) Minden tagállam kijelöl egy kapcsolattartót – általában egy hatóságot –, amely ezen irányelvvel összefüggésben a Bizottsággal fenntartott kapcsolatokról felelős.

20. cikk

Az ezen irányelvben említett végrehajtási szabályok kellő mértékben figyelembe veszik az európai szabványügyi testületek által a 98/34/EK irányelvben meghatározott eljárással összhangban elfogadott szabványokat, valamint a nemzetközi szabványokat.

VII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

21. cikk

(1) A tagállamok felügyelik térinformációs infrastruktúráik kialakítását és használatát. E felügyelet eredményeit a Bizottság és a nyilvánosság számára folyamatos jelleggel hozzáférhetővé teszik.

(2) Legkésőbb ... (*) a tagállamok jelentést küldenek a Bizottságnak, amely az alábbiak összefoglaló leírását tartalmazza:

- a) a téradatkészletek és -szolgáltatások közszektorbeli szolgáltatói és felhasználói és a közvetítő testületek közötti koordináció módja, a harmadik személyekkel való kapcsolat, továbbá a minőségbiztosítás megszervezése, amennyiben az megvalósítható;
- b) a hatóságok vagy harmadik személyek által a térinformációs infrastruktúra működéséhez és koordinációjához való hozzájárulás;
- c) a térinformációs infrastruktúra használatára vonatkozó információk;
- d) a hatóságok közötti adatmegosztási megállapodások;
- e) az ezen irányelv végrehajtásából származó költségek és haszon.

(3) A tagállamok háromévenként, először legkésőbb ... (**) jelentést küldenek a Bizottságnak, amely a (2) bekezdésben említett kérdésekkel kapcsolatos aktualizált információkat tartalmazza.

(4) Az e cikk végrehajtására vonatkozó részletes szabályokat a 22. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

22. cikk

(1) A Bizottságot munkájában egy bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel az annak 8. cikkében foglalt rendelkezésekre.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikke (6) bekezdésében megállapított határidő három hónap.

(3) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

23. cikk

... (***)-ig, és ezt követően hatévente a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv végrehajtásáról, amely többek között a 21. cikk (2) és (3) bekezdésének megfelelően a tagállamoktól kapott jelentéseken alapul.

Amennyiben szükséges, a jelentéshez csatolni kell a közösségi intézkedésre vonatkozó javaslatokat.

24. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek ...-ig (*) megfeleljenek.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

25. cikk

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

26. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

(*) Három évvel ezen irányelv hatálybalépését követően.

(**) Hat évvel ezen irányelv hatálybalépését követően.

(***) Hét évvel ezen irányelv hatálybalépését követően.

I. MELLÉKLET

A 6. CIKK A) PONTJÁBAN, A 8. CIKK (1) BEKEZDÉSÉBEN ÉS A 9. CIKK A) PONTJÁBAN EMLÍTETT TÉRADAT-TÉMÁK

1. Koordinátarendszerek

Olyan rendszerek, amelyek a térinformáció térbeli helyzetét koordinátákkal (x,y,z) és/vagy vízszintes és függőleges geodéziai adatokon alapuló földrajzi szélességgel, hosszúsággal és magassággal adják meg.

2. Földrajzi rácsrendszerek

Harmonizált több felbontású rács közös kiindulóponttal és egységesített rácscella-helymeghatározással és -mérettel.

3. Földrajzi nevek

Területek, régiók, helységek, nagyvárosok, elővárosok, városok vagy települések, illetve bármely, a nyilvánosság érdeklődésére számot tartó vagy történeti jelentőségre szert tett földrajzi vagy topográfiai jellegzetesség.

4. Közigazgatási egységek

Az olyan nemzeti területeket, amelyeken a tagállamok joghatósággal rendelkeznek és/vagy joghatóságot gyakorolnak, helyi, regionális és országos egységekre osztó, közigazgatási határvonalakkal elválasztott igazgatási egységek.

5. Közlekedési hálózatok

Közúti, vasúti, légi és vízi közlekedési hálózatok és a kapcsolódó infrastruktúra. Idetartoznak a különféle hálózatok közötti kapcsolatok is. Magában foglalja továbbá a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó közösségi iránymutatásokról szóló, 1996. július 23-i 1692/96/EK európai parlamenti és tanácsi határozatban ⁽¹⁾ meghatározott transzeurópai közlekedési hálózatot és e határozat jövőbeli felülvizsgálatait is.

6. Vízrajz

Vízrajzi elemek, beleértve a tengeri területeket, minden egyéb víztestet és azzal kapcsolatos elemet, többek között a vízgyűjtőket és részvízgyűjtőket. Adott esetben a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ fogalommeghatározásaival összhangban és hálózati formában.

7. Védett helyek

Különleges természetvédelmi célok elérése érdekében – nemzetközi, közösségi és tagállami jogszabályok keretében – kijelölt vagy kezelt terület.

⁽¹⁾ HL L 228., 1996.9.9., 1. o., helyesbítve a HL L 201., 2004.6.7., 1. o.

⁽²⁾ HL L 327., 2000.12.22., 1. o. A 2455/2001/EK határozattal (HL L 331., 2001.12.15., 1. o.) módosított irányelv.

II. MELLÉKLET

A 6. CIKK A) PONTJÁBAN, A 8. CIKK (1) BEKEZDÉSÉBEN ÉS A 9. CIKK B) PONTJÁBAN EMLÍTETT TÉRADAT-TÉMÁK

1. Domborzat

Digitális domborzati modellek a szárazföldi, jéggel borított és óceáni felszínre. Idetartozik a felszíni és víz alatti domborzat és a partvonal.

2. Címek

Az ingatlanok helye címazonosítók – rendszerint utcanév, házszám, irányítószám – alapján.

3. Kataszteri parcellák

Kataszteri nyilvántartásokkal – vagy ezzel egyenértékű módon – meghatározott területek.

4. A felszín borítása

A föld felszínének fizikai és biológiai borítása, beleértve a mesterséges felszínt, a mezőgazdasági területeket, erdőket, (félig) természetes területeket, a vizes élőhelyeket és a víztesteket.

5. Ortofotók

A Föld felszínének földrajzi hivatkozással ellátott, műhold vagy légi adatgyűjtők által készített képi adatai.

6. Földtan

Az összetétel és szerkezet alapján jellemzett földtan. Idetartozik az alapkőzet, a víztartó rétegek és a geomorfológia is.

III. MELLÉKLET

A 6. CIKK B) PONTJÁBAN ÉS A 9. CIKK B) PONTJÁBAN EMLÍTETT TÉRADAT-TÉMÁK

1. Statisztikai egységek

Statisztikai információk terjesztésére vagy felhasználására szolgáló egységek.

2. Épületek

Az épületek földrajzi helye.

3. Talaj

A mélység, állag, szerkezet, a részecskék és szerves anyagok jelenléte, a köves jelleg, az erózió, valamint adott esetben az átlagos lejtés és a becsült víztartó képesség alapján jellemzett talajok és altalaj.

4. Földhasználat

A jelenlegi és a jövőbeli tervezett funkcionális szempontok vagy a társadalmi-gazdasági rendeltetés (például lakó-, ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, erdő- vagy pihenőövezet) szerint jellemzett területek.

5. Emberi egészség és biztonság

A környezet minőségéhez közvetlenül (légszennyezés, vegyszerek, az ózonréteg elvékonyodása, zaj stb.) vagy közvetve (élelmiszer, genetikailag módosított szervezetek stb.) kapcsolódó patológiák (allergiás, daganatos és légúti megbetegedések stb.) dominanciájának földrajzi eloszlása, illetve ezen tényezőknek az emberi egészségre (biomarkerek, termékenységszökkenés, járványok) vagy jólétre (fáradtság, stressz stb.) gyakorolt hatását jellemző információ.

6. Közüemi és közszolgáltatások

Magában foglalja az olyan közüemi létesítményeket, mint például a szennyvíz- és hulladékgazdálkodás, az energia-ellátás és a vízellátás, valamint az igazgatási és szociális közszolgáltatásokat, például a közigazgatási szerveket, a polgári védelmi létesítményeket, iskolákat és kórházakat.

7. Környezetvédelmi monitoring létesítmények

A környezetvédelmi monitoring létesítmények elhelyezkedése és működése magában foglalja a kibocsátásnak, a környezeti elemek állapotának, valamint az ökoszisztéma egyéb paramétereinek (biodiverzitás, a növényzet ökológiai állapota stb.) a hatóságok általi vagy a nevükben történő megfigyelését és mérését.

8. Termelő és ipari létesítmények

Ipari termelőhelyek, beleértve a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 1996. szeptember 24-i 96/61/EK tanácsi irányelv⁽¹⁾ által szabályozott berendezéseket, valamint a vízkivételt, a bányászati és a tárolólétesítményeket.

9. Mezőgazdasági és akvakultúra-ágazati létesítmények

Mezőgazdasági eszközök és termelőlétesítmények (beleértve az öntözőrendszereket, üvegházakat és istállókat).

10. A népesség eloszlása – demográfia

A népesség földrajzi eloszlása – beleértve a népességi jellemzőket és a tevékenységi szinteket is – térképrács, régió, közigazgatási egység vagy más elemzési egység alapján összesítve.

11. Területgazdálkodási/-korlátozási/-szabályozási övezetek és adatszolgáltató egységek

Nemzetközi, európai, nemzeti, regionális és helyi szinten irányított, szabályozott vagy adatszolgáltatásra használt területek. Idetartoznak a lerakóhelyek, az ivóvízforrásokat övező korlátozás alá tartozó területek, a nitrátérzékeny területek, a tengeri vagy nagy kiterjedésű belvízi szabályozott hajóútak, hulladéklerakásra kijelölt területek, zajvédelmi övezetek, előkészítő és bányászatiengedély-köteles területek, vízgyűjtő kerületek, a megfelelő adatszolgáltató egységek és a tengerparti igazgatási területek.

12. Természeti kockázati zónák

Természeti veszélyek, így pl. árvizek, földcsuszamlások, felszínüllyedések, lavinák, erdőtűzek, földrengések, vulkánkitörések (minden légköri, hidrológiai, szeizmikus, vulkanikus és futótűzjelenség, amely – helye, súlyossága és előfordulási gyakorisága alapján – magában hordozza a komoly társadalmi károk okozásának lehetőségét) alapján jellemzett veszélyeztetett területek.

13. Légköri viszonyok

A légkör fizikai jellemzői. Idetartoznak a méréseken, modelleken vagy ezek kombinációján alapuló téradatok, továbbá a mérési helyek.

⁽¹⁾ HL L 257. 1996.10.10., 26. o. a legutóbb a 166/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 33., 2006.2.4., 1. o.) módosított irányelv.

14. Meteorológiai földrajzi jellemzők
Időjárási viszonyok és mérések; csapadék, hőmérséklet, a felszín és a növényzet párolgása, a szél sebessége és iránya.
 15. Oceanográfiai földrajzi jellemzők
Az óceánok fizikai jellemzői (áramlatok, sótartalom, hullámmagasság stb.).
 16. Tengeri régiók
A tengerek és sósvízű víztestek fizikai jellemzői, közös tulajdonságaik alapján régiókra és alrégiókra osztva.
 17. Biogeográfiai régiók
Közös tulajdonságokkal bíró, viszonylag homogén ökológiai jellemzőkkel rendelkező térségek.
 18. Élőhelyek és biotópok
Olyan földrajzi területek, amelyeket különleges ökológiai feltételek, folyamatok, struktúra és (az élet fenntartásához kapcsolódó) funkciók jellemeznek, amelyek az ott élő organizmusok számára kedvező fizikai feltételeket teremtenek. Idetartoznak azok a szárazföldi és vízi térségek, amelyeket – akár teljesen természetesek, akár félig természetesek – földrajzi, abiotikus és biotikus jellemzőik alapján különböztetnek meg.
 19. A fajok megoszlása
Az állat- és növényfajok előfordulásának földrajzi eloszlása, térképrács, régió, közigazgatási egység vagy más elemzési egység alapján összesítve.
 20. Energiaforrások
Energiaforrások, beleértve a szénhidrogéneket, vízenergiát, bioenergiát, nap- és szélenergiát stb., adott esetben beleértve az erőforrás mértékére vonatkozó mélységi/magassági információt.
 21. Ásványi nyersanyagok
Ásványi nyersanyagok, beleértve a fémek érceit, ipari ásványokat stb., adott esetben beleértve a nyersanyag kiterjedésére vonatkozó mélységi/magassági információkat.
-

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2004. július 26-án benyújtotta a Tanácsnak a Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatát. A javaslat a Szerződés 175. cikkének (1) bekezdésén alapul.

Az Európai Parlament 2005. június 7-én az első olvasatot követően elfogadta véleményét.

A Régiók Bizottsága 2004. szeptember 20-án úgy döntött, hogy nem ad véleményt.

A Gazdasági és Szociális Bizottság 2005. február 9-én elfogadta véleményét.

A Tanács 2006. január 23-án, a Szerződés 251. cikke (2) bekezdésének megfelelően elfogadta közös álláspontját.

II. CÉLKITŰZÉS

A javasolt irányelv megteremti az európai térinformációs infrastruktúra létrehozásának és működtetésének jogi keretét a közösségi politikák minden szinten történő kialakítása, végrehajtása, felügyelete és értékelése, valamint a nyilvánosság tájékoztatása céljából.

Az INSPIRE kulcsfontosságú célkitűzése, hogy csökkentse a hatóságok között a – különösen a környezettel kapcsolatos – adatok megosztása terén fennálló akadályokat, valamint több és jobb térbeli adatot biztosítson a közösségi politika kialakítása, és a közösségi politikák valamennyi szinten történő tagálami végrehajtása számára. Az INSPIRE a környezetpolitikára összpontosít, de rendelkezésre áll egyéb szektorok által történő felhasználásra, valamint az ezekre való jövőbeli kiterjesztésre is.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

Általános rendelkezések

A közös álláspont átveszi az Európai Parlament első olvasatot követő módosításainak nagy részét, vagy szó szerint, vagy részben vagy pedig annak értelmét tekintve. A közös álláspont különösen az eredeti bizottsági javaslat olyan módosításait foglalja magában, amelyek a szöveg cikkeinek átcsoportosítására, a fogalommeghatározások egyszerűsítésére és az alkalmazási kör tisztázására vonatkoznak. A közös álláspont azonban több olyan változtatást is tartalmaz, amelyet nem az Európai Parlament első olvasatot követő véleménye vagy az eredeti bizottsági javaslat irányzott elő. A közös álláspont:

- a hatályos közösségi jogszabályok keretén belül meghatározza a téradatkészletekhez és téradat-szolgáltatásokhoz való nyilvános hozzáférésnek, valamint az adatok hatóságok közötti megosztásának feltételeit,
- tisztázza az engedélyezésnek, valamint annak lehetőségét, hogy a téradatkészletekért és -szolgáltatásokért díjfizetést kívánjanak meg az egyéb hatóságoktól, és
- intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy az irányelv célkitűzéseit kiegyensúlyozott és hatékonyabb módon lehessen elérni (a felügyeletre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések ésszerűsítése, költség-haszon elemzés).

A következő szakaszok a lényegi változásokat írják le.

Általános rendelkezések, fogalommeghatározások, alkalmazási kör (1–4. cikk)

A közös álláspont nem követi az Európai Parlament 6. módosítását. Az irányelv 1. cikkben meghatározott célja és hatálya összhangban van a Bizottság eredeti javaslatával és annak jogalapjával. A közös álláspont szövege nem utal a környezetre gyakorolt „közvetlen vagy közvetett” hatásra, azonban a (4) kiegészítő preambulumbekkezdés foglalkozik ezzel a kérdéssel.

A Tanács egyetért az Európai Parlament 7. módosításának és kapcsolódó 2. módosításának lényegével. A Tanács ugyanakkor elfogadta a Bizottság azon véleményét, hogy jogilag nem lenne jó megoldás, ha az irányelv a közösségi intézményekre és szervekre vonatkozó kötelezettségeket tartalmazna.

A 2. cikk kimondja, hogy az irányelvet a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló 2003/4/EK irányelv és a közzféra információinak további felhasználásáról szóló 2003/98/EK irányelv sérelme nélkül kell alkalmazni.

A 3. cikk további fogalommeghatározásokat vezet be az „interoperabilitás” és az „INSPIRE geoportál” kifejezésre, valamint korlátozza a „hatóság” fogalommeghatározásának alkalmazási körét.

A 4. cikk (2), (4), (5) és (6) bekezdése tisztázza az irányelv hatálya alá tartozó téradatkészletek alkalmazási körét. A 4. cikk (7) bekezdése a mellékletekben foglalt téradat-témák kiigazításában korlátozza a bizottság hatáskörének mértékét.

A 9. és 10. módosítás nem került elfogadásra, mert a Tanács nincs meggyőződve arról, hogy ezek egyértelművé teszik a szöveget.

Metaadatok, a téradatkészletek és -szolgáltatások interoperabilitása (5–10. cikk)

A metaadatok összetevőit és a végrehajtási szabályokat a közös álláspont 5. cikke egyértelművé teszi. A 6. cikkben foglalt, a metaadatok létrehozására vonatkozó ütemterv összhangban van az Európai Parlament 15. módosításában megállapított ütemtervvel, a közös álláspont 5. cikke (4) bekezdésének újrászövegezését is figyelembe véve.

A 7. cikk az interoperabilitásra vonatkozó technikai előírásokat meghatározó végrehajtási szabályok megfogalmazása tekintetében kiegészítő feltételeket vezet be, nevezetesen a költség-haszon megfontolásokat, a szabványok és tevékenységek nemzetközi szinten megvalósuló integrációját, valamint a meglévő technikai eszközökre történő hivatkozást. A költség-haszon megfontolásokat és a végrehajthatósági megfontolásokat a 7. cikk (2) bekezdése támasztja alá, amely arra kötelezi a Bizottságot, hogy a végrehajtási szabályokra vonatkozó javaslatok kidolgozása előtt költség-haszon elemzést végezzen. Ezeknek a szabályoknak az elfogadása nem eredményez túlzott költségeket a tagállamok számára. A 7. cikk (3) bekezdése egyértelművé teszi az újonnan összegyűjtött és egyéb téradatkészletek, valamint -szolgáltatások összhangba hozatalát.

A 8. cikk (2) bekezdésének a) pontja az „egyedi azonosítók közös rendszere” kifejezést „a térbeli objektumok egyértelmű azonosítását lehetővé tévő megoldások, amelyek segítségével a meglévő nemzeti rendszerek szerinti azonosítók összehangolhatók a közöttük lévő interoperabilitás biztosítására” szövegre cseréli egy meghatározott technikai megoldás kötelezővé tételének elkerülése céljából.

A 13., 14., 16., 17., 18., 19., 21., 22. és 23. módosítást egészben vagy részben átemelték az átfogalmazott szövegen belül.

A 20. módosítás nem került elfogadásra, mivel a „környezetre irányuló közvetett hatásra” vonatkozó hivatkozást túl homályosnak ítélték meg (lásd az 1. cikket).

Hálózati szolgáltatások (11–16. cikk)

A 13. cikkben található, a hozzáférés korlátozásának indokait tartalmazó kibővített lista a végrehajtás összhangjának biztosítása céljából megegyezik a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló 2003/4/EK irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében található listával. A kiegészítő 13. cikk (3) bekezdése biztosítja, hogy a térbeli adatokhoz való nyilvános hozzáférés a személyes adatok feldolgozása és az ilyen adatok szabad áramlása vonatkozásában megfelel az egyének védelméről szóló 95/46/EK irányelvnek.

A közös álláspont a 14. cikkben lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy díjakat és/vagy engedélyeket alkalmazzanak a megjelenítési szolgáltatásokra, amikor ez szükséges a téradatkészletek és -szolgáltatások fenntartásához, vagy a meglévő nemzetközi téradat-infrastruktúra követelményeinek teljesítéséhez.

A 24., 25., 26. és 27. módosítás elfogadásra került az átfogalmazott szövegen belül.

Az adatok megosztása (17. cikk)

A közös álláspont 17. cikke egyértelművé teszi az adatmegosztási kötelezettségek alkalmazási körét az egyes tagállamok hatóságai, a különböző tagállamok hatóságai, a Közösség intézményei és szervei, valamint a nemzetközi megállapodások által létrehozott szervek között. A 17. cikk (2) bekezdése arra törekszik, hogy megelőzze a felhasználás helyén (például amikor egy hatóság alkalmazottja a számítógépén használja az adatokat) felmerülő gyakorlati akadályokat, míg a 17. cikk (3) bekezdése lehetővé teszi az adatszolgáltatók számára, hogy visszaigényeljék a költségeket a tagállamok hatóságaitól és a Közösség szerveitől, így biztosítva az adatok minőségének és érvényességének fenntartását. Amennyiben számlázásra kerül sor, ezt a hatóság szintjén, és nem a felhasználás helyén kell megtenni. A szellemi tulajdonjogok védelmét a 17. cikk (9) bekezdése biztosítja. A (22), (23) és (24) új preambulumbekezdés is foglalkozik ezekkel a kérdésekkel. A 28. módosítással a (21) preambulumbekezdés foglalkozik.

A 29. módosítás nem került elfogadásra, mivel redundáns módon bővítette ki az adatmegosztás követelményeit.

A 17. cikk újraszövegezése feleslegessé tette a 30. módosítást.

Az eredeti 24. cikk teljes elgondolása – az adatok megosztására vonatkozó közös végrehajtási szabályok – (32. módosítás) nem elfogadható a Tanács számára.

Koordináció, kiegészítő intézkedések és záró rendelkezések (18–26. cikk)

A közös álláspont 18. cikke és 19. cikkének (2) bekezdése nem hangsúlyozza kifejezetten a hatáskörök és felelőségek tagállamokon belüli, a tagállamok érintett struktúráival kapcsolatos megosztását (33., 34. és 4. módosítás), habár a Tanács a cikkeket így értelmezi.

A közös álláspont újraszövegezett 21. cikke és kiegészítő (31) preambulumbekezdése a 37. módosításhoz képest ésszerűsíti az irányelv felügyeletre és jelentéstételre vonatkozó követelményeit. A 24. cikk valamivel későbbre teszi az átültetés időpontját.

A 35., 36. és 38. módosítás elfogadásra került.

Mellékletek

A közös álláspont nem tartalmazza a „közúti balesetek eloszlása” (43. módosítás, 6. pont) a „távközlés” (44. módosítás, 7. pont) téradat-témákat, mivel ezek nem kapcsolódnak az INSPIRE céljához.

A 47. módosítás a III. melléklet 11. pontjának keretében elfogadásra került.

A 39., 40., 41., 42., 45., 46., 48. és 49. módosítás elfogadásra került.

IV. KÖVETKEZTETÉS

A Tanács által elvégzett, a bizottsági ajánlásra vonatkozó változtatások a hatályos közösségi jogszabályokkal való összeegyeztethetőség és a fenntartható adatgyűjtés biztosítását célozzák meg. E változtatások ellenére a Tanács közös álláspontja összhangban van az Európai Parlament módosításainak többségével, és jó alapot teremt a további tárgyalásokhoz.

A Tanács 2006. március 10-én elfogadott

6/2006/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA

a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel (átdolgozott szöveg)

(2006/C 126 E/03)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 141. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról szóló, 1976. február 9-i 76/207/EGK tanácsi irányelv ⁽³⁾, valamint a férfiak és a nők közti egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról szóló, 1986. július 24-i 86/378/EGK tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ jelentősen módosították ⁽⁵⁾. A férfiak és a nők egyenlő díjazása elvének alkalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1975. február 10-i 75/117/EGK tanácsi irányelv ⁽⁶⁾, valamint a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetés esetén a bizonyítási teheréről szóló, 1997. december 15-i 97/80/EK tanácsi irányelv ⁽⁷⁾ szintén tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek célja a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének megvalósítása. Mivel ezen irányelvek további módosítása szükséges, az áttekinthetőség érdekében azokat át kell dolgozni, egyrészt a területet érintő főbb meglévő intézkedések, másrészt az Európai Közösségek Bírósága (a továbbiakban: a Bíróság) ítélkezési gyakorlatából fakadó egyes fejlemények egyetlen szövegben történő egyesítése céljából.

- (2) A nők és férfiak közötti egyenlőség az EK-Szerződés 2. cikke és 3. cikkének (2) bekezdése, valamint a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint alapelv. A Szerződés e rendelkezései kimondják, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőség a Közösség „feladata” és „célja”, és tevőlegesen kötelezettséget rónak a Közösségre, hogy ezt minden tevékenysége során előmozdítsa.

- (3) A Bíróság megállapította, hogy a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazási körét nem lehet az adott személy egyik vagy másik nemhez való tartozásán alapuló megkülönböztetés megtiltására korlátozni. Céljánál és az általa oltalmazandó jogok természeténél fogva azt a személy nemének megváltoztatásából eredő megkülönböztetés esetére is alkalmazni kell.

- (4) A Szerződés 141. cikke (3) bekezdése jelenleg konkrét jogalapot nyújt a közösségi intézkedések elfogadásához annak érdekében, hogy biztosítsa az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód elvének alkalmazását a foglalkoztatás és munkavégzés területén, beleértve az egyenlő vagy egyenlő értékű munkára vonatkozó egyenlő díjazás elvét.

- (5) Az Európai Unió alapjogi chartája 21. és 23. cikke ugyancsak tiltja a nemi alapon történő megkülönböztetés minden formáját, továbbá valamennyi területre vonatkozóan rögzíti a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmódhoz való jogot, beleértve a foglalkoztatást, a munkát és a díjazást.

- (6) A zaklatás és szexuális zaklatás ellentétes a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvével, ezért az ilyen zaklatás ezen irányelv alkalmazásában nemi alapon történő megkülönböztetésnek tekintendő. A megkülönböztetés e formái nemcsak a munkahelyeken jelennek meg, hanem a munkavállalás, a szakképzés, valamint az előmenetel területén is. Ennélfogva a megkülönböztetés ezen formáit meg kell tiltani, továbbá hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal kell sújtani.

- (7) Ebben az összefüggésben a munkaadókat és a szakképzésért felelős személyeket ösztönözni kell, hogy hozzájáruljanak a megfelelő intézkedések a nemi alapon történő megkülönböztetés minden formájának kiküszöbölésére és különösen a munkahelyi, a munkavállalás, a szakképzés, valamint az előmenetel esetében történő zaklatást és a szexuális zaklatást megelőző intézkedéseket, a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően.

⁽¹⁾ HL C 157., 2005.6.28., 83. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2005. július 6-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2006. március 10-i közös álláspontja és az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ HL L 39., 1976.2.14., 40. o. A 2002/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 269., 2002.10.5., 15. o.) módosított irányelv.

⁽⁴⁾ HL L 225., 1986.8.12., 40. o. A 96/97/EK irányelvvel (HL L 46., 1997.2.17., 20. o.) módosított irányelv.

⁽⁵⁾ Lásd az I. melléklet A. részét.

⁽⁶⁾ HL L 45., 1975.2.19., 19. o.

⁽⁷⁾ HL L 14., 1998.1.20., 6. o. A 98/52/EK irányelvvel (HL L 205., 1998.7.22., 66. o.) módosított irányelv.

- (8) A Szerződés 141. cikkében megállapított, egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazás elve, amelyet a Bíróság ítélkezési gyakorlata is következetesen betart, a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének fontos eleme, illetve a közösségi vívmányok lényegi és elengedhetetlen része, ideértve a Bíróságnak a nemi megkülönböztetéssel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatát is. Ezért helyénvaló a megvalósítását szolgáló további rendelkezések meghozatala.
- (9) A Bíróság kialakult ítélkezési gyakorlatával összhangban annak felmérése érdekében, hogy a munkavállalók ugyanazt a munkát vagy ugyanolyan értékű munkát végeznek-e, meg kell határozni, hogy számos tényezőt, többek között a munka természetét és a képzést, valamint a munkakörülményeket tekintetbe véve az adott munkavállalók úgy tekinthetők-e, mint akik hasonló helyzetben vannak.
- (10) A Bíróság megállapította, hogy bizonyos körülmények között az egyenlő díjazás elve nem csupán azokra a helyzetekre korlátozódik, amelyekben férfiak és nők egyazon munkaadó számára végeznek munkát.
- (11) A tagállamoknak a szociális partnerekkel együttesen folytatniuk kell a munkaerőpiacra továbbra is jellemző nemek közötti díjazásbeli különbségek és a nemek közötti erőteljes megkülönböztetés problémájának kezelését olyan eszközök segítségével – mint például a munkaidő hosszának rugalmas szabályozása –, amelyek a férfiak és a nők számára egyaránt lehetővé teszik a munkahelyi és a családi kötelezettségek jobb összehangolását. Ez magában foglalhatná a megfelelő szülői szabadság biztosítását is, amelyet bármelyik szülő igénybe vehetne, valamint az elérhető és anyagiilag megengedhető gyermekgondozó létesítményeket, és az eltartott személyek gondozását.
- (12) Az alkalmazási körének egyértelműbb meghatározásával párhuzamosan az egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósítását biztosító különös intézkedések elfogadására van szükség.
- (13) A Bíróság a 262/88. sz. (Barber) ügyben 1990. május 17-i ítéletében⁽¹⁾ kimondta, hogy a Szerződés 141. cikke értelmében a foglalkozási nyugdíj minden formája a díjazás részét képezi.
- (14) Noha a díjazás fogalma a Szerződés 141. cikke értelmében nem foglalja magában a szociális biztonsági juttatásokat, mára egyértelműen megállapítást nyert, hogy a köztisztviselők egy adott nyugdíjrendszere az egyenlő díjazás elvének alkalmazási körébe tartozik, amennyiben a rendszer értelmében fizetendő juttatások kifizetését a munkavállaló állami munkáltatóval fennálló munkaviszonya indokolja, annak ellenére, hogy az ilyen rendszer egy általános törvényileg szabályozott rendszer részét képezi. A Bíróság C-7/93. sz. ügyben⁽²⁾, valamint a C-351/00 sz. ügyben⁽³⁾ hozott ítélete szerint ez a feltétel akkor teljesül, amennyiben a nyugdíjrendszer a munkavállalók egy adott csoportját érinti, és juttatásai közvetlenül kapcsolódnak a szolgálati időszakhoz, továbbá azokat a köztisztviselő utolsó illetményére való hivatkozással számítják ki. Az egyértelműség végett helyénvaló az e célt szolgáló további rendelkezések meghozatala.
- (15) A Bíróság megerősítette, hogy míg a férfi és női munkavállalók járuléka a tökefedezeti ellátásalapú nyugdíjrendszerekben a Szerződés 141. cikke hatálya alá tartoznak, e rendelkezést nem kell alkalmazni tökefedezeti, ellátásalapú rendszereknek fizetett, a nemek esetében különböző biztosításmatematikai számításokból eredő, bármely eltérő mértékű munkáltatói járulékok esetén.
- (16) Példának okáért, a tökefedezeti ellátásalapú nyugdíjrendszerek esetében egyes összetevők, mint például a rendszeres nyugdíj egy részének tőkésítése, a nyugdíjjogosultság átruházása, a hozzátartozói nyugellátás, amely egy jogosultnak kerül kifizetésre, a nyugdíj egy részéről történő lemondás fejében, valamint a csökkentett összegű nyugdíj, ha a munkavállaló előnyugdíjazást választ, egyenlőtlenek lehetnek, amennyiben az összegek egyenlőtlensége a rendszer finanszírozásának megvalósítása idején alkalmazott, nemektől függően eltérő biztosításmatematikai számításokból ered.
- (17) Megállapítást nyert, hogy a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben fizetendő juttatások nem tekinthetők díjazásnak, amennyiben azok az 1990. május 17-ét megelőző munkaviszony alapján járnak, kivéve az olyan munkavállalók vagy az azok jogán jogosultak esetében, akik az irányadó nemzeti jog szerint bírósági eljárást indítottak vagy azzal azonos hatályú igényt jelentettek be ezen időpont előtt. Ennélfogva szükség van az egyenlő bánásmód elve megvalósításának ennek megfelelően történő korlátozására.
- (18) A Bíróság következetesen úgy ítélte meg, hogy a Barber-jegyzőkönyv⁽⁴⁾ nem befolyásolja a foglalkoztatási nyugdíjrendszerbe történő belépési jogot, és a 262/88. sz. ügyben hozott ítélet hatályának időbeli korlátozása nem vonatkozik a foglalkoztatási nyugdíjrendszerbe történő belépés jogára. A Bíróság továbbá úgy ítélkezett, hogy a foglalkoztatási nyugdíjrendszerbe való belépésre irányuló jogukat követelő munkavállalókkal szemben hivatkozni lehet a nemzeti jogszabályok szerinti keresetek megindításának határidejére vonatkozó nemzeti szabályokra, feltéve, hogy ezek az ilyen keresetek vonatkozásában nem kedvezőtlenebbek, mint a hasonló, hazai jellegű keresetekre vonatkozóak, és nem teszik a közösségi jog

⁽¹⁾ 262/88: Barber kontra Guardian Royal Exchange Assurance Group (EBHT 1990., I-1889. o.).

⁽²⁾ C-7/93: Bestuur van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds kontra G. A. Beune (EBHT 1994., I-4471. o.).

⁽³⁾ C-351/00: Pirkko Niemi (EBHT 2002., I-7007. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Közösséget létrehozó szerződés (1992) 141. cikkére vonatkozó 17. jegyzőkönyv.

által nyújtott jogok gyakorlását lehetetlenné a gyakorlatban. A Bíróság rámutatott továbbá, hogy az a tény, hogy egy munkavállaló visszamenőleg is követelheti egy foglalkoztatási nyugdíjrendszerbe történő belépését, nem teszi lehetővé a számára, hogy kikerülje az érintett tagsági időszakkal kapcsolatos hozzájárulások megfizetését.

- (19) A munkavállalásra és az azt eredményező szakképzésre való egyenlő jogosultság biztosítása alapvető jelentőséggel bír a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és a munkavégzés területén történő alkalmazása szempontjából. Az ezen elv alóli bármely kivételt ezért azon szakmai tevékenységek körére kell korlátozni, amelyeknél egy bizonyos nemhez tartozó munkavállaló alkalmazása szükséges azok természete vagy ellátásuk körülményei miatt, feltéve, hogy a kitűzött cél jogos, és megfelel az arányosság elvének.
- (20) Ez az irányelv nem érinti az egyesülési szabadságot, ideértve a személyeknek azt a jogát, hogy érdekeik védelme céljából szakszervezeteket alakítsanak, illetve azokhoz csatlakozhassanak. A Szerződés 141. cikkének (4) bekezdése értelmében hozott intézkedések kiterjedhetnek olyan egyesületek vagy szövetségek tagságára, illetve tevékenységük folytatására, amelyek fő célkitűzése a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének előmozdítása a gyakorlatban.
- (21) A hátrányos megkülönböztetés tilalma nem sértheti az egyik nemhez tartozó személyek csoportja által elszenvedett hátrányok megakadályozását vagy kompenzálását célzó intézkedések fenntartását vagy meghozatalát. Az ilyen intézkedések megengedhetik az egyik nemhez tartozó személyek szervezeteinek alapítását és működését, amelyek fő célja e személyek különleges igényeinek a támogatása és a férfiak és nők közötti egyenlőség előmozdítása.
- (22) A Szerződés 141. cikkének (4) bekezdésével összhangban, a munkafeltételek terén a férfiak és nők közötti teljes egyenlőség tényleges biztosítása céljából az egyenlő bánásmód elve nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy meghatározott előnyöket nyújtó intézkedéseket fenntartsanak vagy elfogadjanak annak érdekében, hogy az alulreprézantált nem számára a szakmai tevékenység folytatását megkönnyítsék, vagy hogy a szakmai előmenetelükben őket érő hátrányokat megakadályozzák vagy kiegyenlítsék. A jelenlegi helyzet ismeretében és az Amszterdami Szerződés 28. nyilatkozatát szem előtt tartva a tagállamoknak mindenekelőtt arra kell törekedniük, hogy javítsák a nők helyzetét a munka világában.
- (23) A Bíróság ítélezési gyakorlata alapján egyértelmű, hogy a nőkkel szembeni hátrányos bánásmód, a terhességgel vagy anyasággal kapcsolatban, nemi alapon történő közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül. Ezen irányelvnek ezért kifejezetten ki kell terjednie az ilyen bánásmódra.
- (24) A Bíróság, az egyenlő bánásmód elvének értelmében következetesen elismerte a nők terhesség és anyaság

alatti fizikai állapota védelmének jogosságát, valamint a nemek közötti érdemi egyenlőség elérésének eszközeként szolgáló anyaságvédelmi intézkedések bevezetését. Ez az irányelv ezért nem érinti a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1992. október 19-i 92/85/EGK tanácsi irányelvet⁽¹⁾. Ez az irányelv nem érinti továbbá az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a szülői szabadságról kötött keretmegállapodásról szóló, 1996. június 3-i 96/34/EK tanácsi irányelvet⁽²⁾.

- (25) Az egyértelműség végett helyénvaló rendelkezéseket hozni a szülési szabadságon lévő nők munkához való jogának védelme érdekében, különösen azt a jogukat érintően, hogy ugyanabba vagy hasonló állásba térjenek vissza, a szülési szabadság lejártá után ne kerüljenek hátrányos helyzetbe a munkaviszonyukra vonatkozó szabályok tekintetében, valamint hogy részesüljenek a munkakörülmények azon javulásából, amelyre távollétük során jogosultak lettek volna.
- (26) A Tanács és a Tanácsban ülésező foglalkoztatási és szociálpolitikai miniszterek 2000. június 29-i, a nőknek és férfiaknak a családi életben és a munka világában való kiegyensúlyozott részvételéről szóló állásfoglalásában⁽³⁾ a tagállamokat arra ösztönözték, hogy vegyék fontolóra annak vizsgálatát, hogy jogrendszereik mennyiben biztosítanak a dolgozó férfiaknak egyéni és nem átruházható apasági szabadságot, miközben fenntartják a foglalkoztatottsághoz fűződő jogaikat.
- (27) Ugyanilyen feltételekkel gyermek örökbefogadása esetén a tagállamok elismerhetnek egyéni és nem átruházható szabadságot férfiak és nők számára. Az apasági vagy örökbefogadási szabadsághoz való jog megadására vonatkozó döntés meghozatala, valamint a felmentésen és a munkába való visszatérésen kívül minden olyan feltétel meghatározása, amely ezen irányelv hatályán kívül esik, a tagállam hatáskörébe tartozik.
- (28) Az egyenlő bánásmód elvének eredményes megvalósításához elengedhetetlen, hogy a tagállamok megfelelő eljárásokat vezessenek be.
- (29) Az egyenlő bánásmód elvének eredményes megvalósítása szempontjából alapvető jelentőséggel bír, hogy megfelelő igazságügyi vagy közigazgatási eljárások álljanak rendelkezésre az ezen irányelv által előírt kötelezettségek betartása érdekében.
- (30) A bizonyítási teherrel kapcsolatos szabályok elfogadása jelentős szerepet játszik annak biztosításában, hogy lehetőség nyíljon az egyenlő bánásmód elvének eredményes betartására. A Bíróság határozata értelmében gondoskodni kell annak biztosításáról, hogy a bizonyítás az alperest terheli, amennyiben a megkülönböztetés valószínűsíthető, kivéve olyan eljárások esetében, amelyekben a bíróság vagy az egyéb illetékes nemzeti hatóság feladata a tények feltárása. Lényeges azonban

⁽¹⁾ HL L 348., 1992.11.28., 1. o.

⁽²⁾ HL L 145., 1996.6.19., 4. o. A 97/75/EK irányelvvel (HL L 10., 1998.1.16., 24. o.) módosított irányelv.

⁽³⁾ HL C 218., 2000.7.31., 5.o.

annak tisztázása, hogy a közvetlen vagy a közvetett megkülönböztetésre utaló tények értékelése a nemzeti jogszabályoknak vagy gyakorlatnak megfelelően továbbra is az illetékes nemzeti szerv feladata. Ezen túlmenően a tagállamok feladata az eljárás megfelelő szakaszában a felperes számára kedvezőbb bizonyítási szabályok bevezetése.

- (31) Az ezen irányelv által nyújtott védelem szintjének további fokozása érdekében az egyesületeket, szervezeteket és egyéb jogi személyeket fel kell jogosítani arra, hogy – amennyiben a tagállamok úgy határoznak – részt vehessenek az eljárásokban a panaszos nevében vagy érdekében, a képviselőre és védelemre vonatkozó eljárás nemzeti szabályainak sérelme nélkül.
- (32) Tekintettel a eredményes jogi védelemhez való jog alapvető természetére, helyénvaló annak biztosítása, hogy a munkavállalók továbbra is élvezzék ezt a védelmet, még abban az esetben is, ha az egyenlő bánásmód elvének állítólagos megsértésével járó munkakapcsolatuk véget ért. Az a munkavállaló, aki egy, az ezen irányelv szerint védelemben részesülő személyt véd, vagy érdekében bizonyítékot szolgáltat, ugyanerre a védelemre jogosult.
- (33) A Bíróság – az eredményesség érdekében – egyértelműen megállapította, hogy az egyenlő bánásmód elvéből az következik, hogy a kártérítésnek valamennyi jogsértés esetén arányban kell állnia az elszenvedett kárral. Ezért helyénvaló, hogy ilyen jellegű kártérítés esetén kizárják bármely előzetes felső határ megállapítását, amennyiben a munkaadó bizonyítani tudja, hogy a pályázó ezen irányelv szerinti hátrányos megkülönböztetés következtében csak azt a kárt szenvedte el, hogy pályázatát nem vették figyelembe.
- (34) Az egyenlő bánásmód elvének eredményes megvalósítását elősegítendő, a tagállamoknak támogatniuk kell a szociális partnerek közötti, valamint a hazai gyakorlat keretein belül, a nem kormányzati szervezetekkel folytatott párbeszédet.
- (35) A tagállamok hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat írnak elő arra az esetre, ha az ezen irányelv szerinti kötelezettségeket megsértik.
- (36) Mivel ezen irányelv céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében meghatározottak szerinti szubszidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.
- (37) A férfiak és nők között a foglalkoztatás és munkavállalás terén eltérő bánásmód közötti különbség jobb megértése érdekében folytatni kell összehasonlítható statisztikai adatok nemek szerinti gyűjtését és elemzését, valamint azoknak a megfelelő szinten történő hozzáférhetővé tételét.
- (38) A férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód foglalkoztatási és munkavállalási kérdésekben nem korlátozódhat jogalkotói intézkedésekre. Ehelyett az Európai Uniónak és a tagállamoknak – a köz- és a magánszféra szintjén az érintett felek lehető legnagyobb mértékű bevonásával – ösztönöznie kell a bérezés terén történő megkülönböztetés problémájával összefüggésben a lakossági tudatosság növelését és a lakossági szemléletmód megváltoztatását. Ebben a folyamatban fontos szerepet játszhat a szociális partnerek közötti párbeszéd.
- (39) Ezen irányelvnek a nemzeti jogba történő átültetésére irányuló kötelezettség csak azokat a rendelkezéseket érinti, amelyek tartalmán a korábbi irányelvekhez képest jelentős mértékben változtattak. A tartalmilag változatlan rendelkezések átültetésére vonatkozó kötelezettség az eddigi irányelvekből fakad.
- (40) Ez az irányelv nem sértheti az I. melléklet B. részében felsorolt irányelvek nemzeti jogba történő átültetésére és alkalmazására vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségeket.
- (41) A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás ⁽¹⁾ 34. pontjával összhangban a tagállamokat ösztönzik arra, hogy – a maguk számára, illetve a Közösség érdekében – készítsenek táblázatokat, amelyekben a lehető legpontosabban bemutatják az ezen irányelv és az átültető intézkedések közötti megfelelést, és hogy e táblázatokat tegyék közzé,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Az irányelv célja

Ezen irányelv célja, hogy a foglalkoztatás és a munkavégzés területén biztosítsa az esélyegyenlőséget, valamint a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének végrehajtását.

E célból az alábbiak vonatkozásában tartalmaz az egyenlő bánásmód elvének megvalósítására irányuló rendelkezéseket:

- a) az előmenetelt is magában foglaló munkavállalás és a szakképzés;
- b) a díjazást is magában foglaló munkafeltételek;
- c) foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerek.

Az irányelv rendelkezéseket tartalmaz továbbá annak érdekében, hogy megfelelő eljárások megállapítása révén biztosítsa ezek megvalósításának fokozott eredményességét.

⁽¹⁾ HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

2. cikk

Fogalommeghatározások

(1) Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) közvetlen megkülönböztetés: ha egy személlyel szemben neme miatt kevésbé kedvezően járnak el, mint ahogyan egy másik személlyel szemben hasonló helyzetben eljárnak, eljárta vagy eljárna;
- b) közvetett megkülönböztetés: ha egy látszólag semleges rendelkezés, feltétel vagy gyakorlat az egyik nemhez tartozó személyeket a másik nemhez tartozó személyekhez képest hátrányosan érint, kivéve ha ez a rendelkezés, feltétel vagy gyakorlat jogszerű céllal objektív módon igazolható, továbbá e cél megvalósításának eszközei megfelelőek és szükségesek;
- c) zaklatás: ha egy személy nemével kapcsolatos nemkívánatos magatartásra kerül sor olyan céllal vagy hatással, amely sérti az adott személy méltóságát, és amely megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő vagy sértő környezetet teremt;
- d) szexuális zaklatás: szexuális természetű, nemkívánatos magatartás minden formája, amely szóbeli, nem szavakkal történő vagy fizikai módon valósul meg, olyan céllal vagy hatással, amely sérti az adott személy méltóságát és különösen amennyiben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő vagy sértő környezetet teremt;
- e) díjazás: az a rendes alap- vagy minimálbér, illetve illetmény és minden egyéb olyan ellátás, amelyet a munkavállaló a munkáltatójától közvetlenül vagy közvetve, készpénzben vagy természetben a munkaviszonyára tekintettel kap;
- f) foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerek: olyan, a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról szóló, 1978. december 19-i 79/7/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ hatálya alá nem tartozó rendszerek, amelyek célja, hogy valamely vállalkozásban vagy vállalkozások csoportjában, gazdasági ágazatban vagy foglalkoztatási ágazatban vagy ilyen ágazatok csoportjában akár alkalmazottként, akár önálló vállalkozóként tevékenykedő munkavállalóknak olyan ellátásokat biztosítsanak, amelyek a törvény által szabályozott kötelező érvényű szociális biztonsági rendszerek által biztosított ellátásokat kívánják kiegészíteni vagy helyettesíteni, akár kötelező, akár választható az ilyen rendszerekben való tagság.

(2) Ezen irányelv alkalmazásában a megkülönböztetés magában foglalja az alábbiakat:

- a) zaklatás és szexuális zaklatás, továbbá bármilyen kevésbé kedvező bánásmód, amelynek alapja, hogy egy adott személy visszautasítja, vagy túri az ilyen magatartást;
- b) utasítás, amely egyes személyek nemi alapon történő megkülönböztetésére szólít fel.
- c) egy nő kevésbé kedvező bánásmódban részesítése terhességgel vagy szülési szabadsággal kapcsolatban – a 92/85/EGK irányelv értelmében.

⁽¹⁾ HL L 6., 1979.1.10., 24. o.

3. cikk

Pozitív intézkedések

A Szerződés 141. cikkének (4) bekezdése értelmében a tagállamok fenntarthatnak, vagy elfogadhatnak intézkedéseket annak érdekében, hogy a munka világában biztosítsák a férfiak és nők közötti gyakorlati teljes egyenlőséget.

II. CÍM

KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK**1. fejezet***Egyenlő díjazás*

4. cikk

A megkülönböztetés tilalma

Ugyanazért a munkáért vagy azonos értékűnek tekintett munkáért járó díjazás minden vonatkozásában és minden feltételében meg kell szüntetni a nemi alapon történő közvetlen és közvetett megkülönböztetést.

Különös tekintettel a díjazás meghatározásakor alkalmazott munkakör-besorolási rendszerekre, amelyek mind a férfiak, mind a nők számára azonos feltételeken nyugszanak, kizárva a nemi alapon történő megkülönböztetés minden formáját.

2. fejezet*Egyenlő bánásmód a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben*

5. cikk

A megkülönböztetés tilalma

A 4. cikk sérelme nélkül, a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben semmilyen közvetlen vagy közvetett nemi alapon történő megkülönböztetés nem állhat fenn, különösen a következők tekintetében:

- a) az ilyen rendszerek alkalmazási területe és a belépés feltételei,
- b) a járulékfizetési kötelezettség és a járulékok kiszámítása,
- c) az ellátások kiszámítása, beleértve a házastárs és az eltartottak kiegészítő ellátásait, illetve az ellátásokra való jogosultság tartamára és fenntartására irányuló feltételek.

6. cikk

Személyi hatály

E fejezet hatálya alá tartoznak a foglalkoztatottak, beleértve az önálló vállalkozókat, továbbá azokat a személyeket, akiknek a tevékenységét betegség, anyaság, baleset vagy kényszerű munkanélküliség szakítja meg, valamint a munkát keresőket, továbbá a nyugdíjas és rokkant munkavállalók és az azok jogán jogosultak a nemzeti joggal és/vagy gyakorlattal összhangban.

7. cikk

Tárgyi hatály

(1) E fejezet az alábbiakra vonatkozik:

- a) azokra a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekre, amelyek a következő kockázatok ellen nyújtanak védelmet:
 - i. betegség;
 - ii. rokkantság;
 - iii. idős kor, beleértve a korkedvezményes nyugdíjat;
 - iv. munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések;
 - v. munkanélküliség;
- b) azokra a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekre, amelyek egyéb pénzügyi vagy természetbeli szociális ellátásokat, különösen a túlélő hozzátartozói ellátásokat és a családi támogatásokat biztosítják, ha az ilyen ellátások a munkáltató által a munkavállalónak a munkaviszonyára tekintettel fizetett díjazás részét képezik.

(2) E fejezet vonatkozik továbbá a munkavállalók egy adott csoportját – mint például a köztisztviselőket – érintő nyugdíj-rendszerekre, amennyiben a rendszer értelmében fizetendő juttatások kifizetését a munkavállaló állami munkáltatóval fennálló munkaviszonya indokolja. E tekintetben mindez nem érinti azt a tényt, hogy az ilyen rendszer egy általános törvényileg szabályozott rendszer részét képezi.

8. cikk

A tárgyi hatály alóli kivételek

(1) E fejezet nem vonatkozik az alábbiakra:

- a) az önálló vállalkozók egyéni szerződéseire;
- b) az önálló vállalkozók kizárólag egy taggal rendelkező rendszereire;
- c) munkavállalók esetében azokra a biztosítási szerződésekre, amelyeknél a munkáltató nem szerződő fél;
- d) a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerek tagjainak felkínált választási lehetőségekre, amelyek:
 - i. kiegészítő ellátásokat;
 - ii. vagy az önálló vállalkozók részére a rendes ellátások folyósítása kezdő időpontjának a megválasztását, vagy különféle ellátások közötti választást biztosítanak;
- e) az olyan foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekre, amelyekben az ellátásokat a munkavállalók önkéntes hozzájárulásai fedezik.

(2) E fejezet nem tiltja meg a munkaadóknak, hogy azoknak a személyeknek, akik elérték azt a korhatárt, amely egy foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerben nyugdíjjogosultságot biztosít számukra, de még a jogszabályban meghatározott, az

öregségi nyugdíjhoz szükséges korhatárt nem érték el, olyan nyugdíj-kiegészítést adjanak, amellyel ezek a személyek ugyanakkora vagy majdnem ugyanakkora ellátásban részesülnek, mint az ugyanabban a helyzetben lévő, ellenkező nemű személyek, akik már elérték a törvényes nyugdíjkorhatárt, mindaddig, amíg a kiegészítő ellátásban részesülő személyek el nem érik a törvényes nyugdíjkorhatárt.

9. cikk

Példák a megkülönböztetésre

(1) Az egyenlő bánásmód elvével ellentétes rendelkezések közé azok a rendelkezések tartoznak, amelyek akár közvetlenül, akár közvetetten a nemre tekintettel:

- a) meghatározzák azon személyek körét, akik valamely foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerben részt vehetnek;
- b) rögzítik a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerben való részvétel kötelező vagy választható jellegét;
- c) eltérően szabályozzák a rendszerbe történő belépés korhatárát vagy a munkaviszony, illetve a rendszerbeli tagság minimális, ellátásra jogosító időtartamát;
- d) eltérően szabályozzák – a h) és a j) pontban említettek kivételével – a járulékok visszatérítését abban az esetben, amikor a munkavállaló anélkül lép ki a rendszerből, hogy teljesítette volna azokat a feltételeket, amelyek számára később hosszútávú ellátásokat biztosítanak;
- e) különböző feltételeket szabnak az ellátások teljesítésére, vagy az ilyen ellátásokat valamelyik nemhez tartozó munkavállalókra korlátozzák;
- f) eltérő nyugdíjkorhatárokat állapítanak meg;
- g) felfüggesztik a jogosultságok fenntartását vagy teljesítését a szüneti szabadság vagy egyéb, jogszabályban vagy megállapodásban biztosított, a munkáltató által fizetett, családi okokból igénybevevett szabadság idejére;
- h) eltérő mértékű ellátásokat állapítanak meg, kivéve, ha ezt biztosításmatematikai számítások szükségessé teszik, amelyek nemtől függően eltérnek a járulékalapú rendszerek esetén; a tőkefedezeti, ellátásalapú rendszerek esetében egyes összetevők egyenlőtlenek lehetnek, amennyiben az összegek egyenlőtlensége a rendszer finanszírozásának megvalósítása idején alkalmazott, nemektől függően eltérő biztosításmatematikai számításokból ered;
- i) eltérő mértékű munkavállalói járulékot állapítanak meg;
- j) eltérő mértékű munkáltatói járulékot állapítanak meg, kivéve:
 - i. ha a járulékalapú rendszerekben az a cél, hogy a végleges ellátások összegét egyenlővé vagy megközelítően egyenlővé tegyék a két nem tekintetében;

ii azokban a tőkefedezeti, ellátásalapú biztosítási rendszerekben, amelyekben a munkáltatói járuléka arra szolgál, hogy a megfelelő tőkét biztosítsák a meghatározott ellátások költségeinek fedezésére;

k) eltérő szabályokat állapítanak meg vagy csak az egyik nemhez tartozó munkavállalókra nézve állapítanak meg szabályokat – a h) és a j) pontban említettek kivételével – a későbbi ellátásokra való jogosultság biztosítása vagy fenntartása tekintetében, amikor a munkavállaló kilép a rendszerből.

(2) Ha az e fejezet hatálya alá tartozó ellátások megadásáról a rendszert irányító testületek saját jogkörükben döntenek, akkor a hozott döntések meg kell felelniük az egyenlő bánásmód elvének.

10. cikk

Végrehajtás az önálló vállalkozók tekintetében

(1) A tagállamok megteszik azokat a szükséges intézkedéseket, amelyek biztosítják az önálló vállalkozók foglalkoztatási szociális biztonsági rendszereinek az egyenlő bánásmód elvével ellentétes rendelkezéseinek legkésőbb 1993. január 1-től kezdődő hatállyal történő felülvizsgálatát, illetve azon tagállamok esetében, amelyek csatlakozására ezen időpontot követően került sor, a 86/378/EGK irányelv területükön történő alkalmazásának időpontjától kezdődő hatállyal történő felülvizsgálatát.

(2) Ez a fejezet nem korlátozza azt, hogy az önálló vállalkozók foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerében a rendszer felülvizsgálatát megelőző tagsági időszakra vonatkozó jogok és kötelezettségek továbbra is a rendszernek azon biztosítási időszakában érvényben lévő rendelkezéseinek hatálya alá tartozzanak.

11. cikk

Az önálló vállalkozók vonatkozásában az elhalasztás lehetősége

Az önálló vállalkozók foglalkoztatási biztosítási rendszereinek vonatkozásában a tagállamok elhalaszthatják az egyenlő bánásmód elvének kötelező alkalmazását, a következőkre tekintettel:

a) az öregségi nyugdíjak nyújtásának szempontjából a nyugdíjkorhatár, illetve a nyugdíjkorhatárnak az egyéb ellátásokra vonatkozó esetleges következményei meghatározása:

i. vagy addig az időpontig, amíg az ilyen egyenlőséget jogilag szabályozott rendszerekben meg nem valósítják;

ii. vagy legkésőbb addig, amíg az ilyen egyenlőséget valamelyik irányelv elő nem írja;

b) a túlélő hozzátartozói nyugellátások szempontjából mindaddig, amíg e tekintetben a közösségi jog elő nem írja az

egyenlő bánásmód elvének a jogszabályban meghatározott szociális biztonsági rendszerekben történő alkalmazását;

c) a 9. cikk (1) bekezdése i) pontjának alkalmazása a biztosításmatematikai számítások használatának vonatkozásában 1999. január 1-jéig, illetve azon tagállamok esetében, amelyek csatlakozására ezen időpontot követően került sor, a 86/378/EGK irányelv területükön történő alkalmazásának időpontjáig.

12. cikk

Visszaható hatály

(1) Minden, a munkavállalók tekintetében ezen fejezet végrehajtását célzó intézkedés rendelkezik valamennyi, foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben nyújtott ellátásról, amely az 1990. május 17-ét követő foglalkoztatási időszakokból származik, és visszamenőleg érvényes addig az időpontig, nem érintve az olyan munkavállalókat vagy az azok jogán jogosultakat, akik ezen időpont előtt az irányadó nemzeti jog szerint bírósági eljárást indítottak vagy azzal azonos hatályú igényt jelentettek be. A végrehajtási intézkedések visszamenőleg 1976. április 8-ig érvényesek és minden olyan ellátásról rendelkeznek, amely azt az időpontot követő szolgálati időből származik. Azon tagállamok esetében, amelyek 1976. április 8-a után és 1990. május 17-e előtt csatlakoztak a Közösséghez, azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor a Szerződés 141. cikke a területükön hatályba lépett.

(2) Az (1) bekezdés második mondata nem akadályozza meg a nemzeti törvények hatálya alatt indítandó keresetek időbeli korlátozásairól szóló nemzeti szabályokra való hivatkozást azokkal a munkavállalókkal vagy az általuk jogosultakkal szemben, akik 1990. május 17-e előtt az irányadó nemzeti jog szerint bírósági eljárást indítottak, vagy azzal azonos hatályú igényt jelentettek be, feltéve, hogy azok nem kedvezőtlenebbek az ilyen keresetekre tekintettel a nemzeti jogon alapuló hasonló keresetknél, és a gyakorlatban nem lehetetlenítik el a közösségi jog által biztosított jogok gyakorlását.

(3) Azon tagállamok esetében, amelyek 1990. május 17-e után csatlakoztak, és amelyek 1994. január 1-jén az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás szerződő felei voltak, az (1) bekezdés első mondatában szereplő 1990. május 17. időpont helyébe az 1994. január 1. időpont lép.

(4) Azon tagállamok esetében, amelyek 1990. május 17-e után csatlakoztak, az (1) és (2) bekezdésben szereplő 1990. május 17. időpont helyébe az az időpont lép, amelyen a Szerződés 141. cikke területükön hatályba lépett.

13. cikk

Rugalmas nyugdíjkorhatár

Abban az esetben, ha a rugalmas nyugdíjkorhatár megállapítását a férfiak és a nők azonos feltételek mellett kérhetik, akkor ez nem tekinthető ezzel a fejezettel összeférhetetlennek.

3. fejezet

Egyenlő bánásmód a munkavállalás, a szakképzés és előmenetel, valamint a munkafeltételek tekintetében

14. cikk

A megkülönböztetés tilalma

(1) Tilos minden nemi alapú közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés a köz- vagy a magánszektorban, ideértve a közigazgatási intézményeket, a következők vonatkozásában:

- a) a nem önálló és az önálló keresőtevékenységhez, illetve a foglalkoztatáshoz való hozzáférés feltételei – beleértve a kiválasztás kritériumait és a munkaerő-toborzás feltételeit –, a tevékenység fajtájától és a szakmai hierarchiában elfoglalt helytől függetlenül, beleértve az előmenetelt;
- b) hozzájutás a pályaválasztási tanácsadás, a szakképzés, a szakmai továbbképzés és az átképzés, ideértve a szakmai gyakorlatot, minden típusához és szintjéhez;
- c) foglalkoztatási és munkafeltételek, ideértve az elbocsátásokat, valamint a Szerződés 141. cikkében előírt díjazást;
- d) tagság és részvétel munkaadói vagy munkavállalói szervezetben, illetve olyan szervezetben, amelynek tagjai egy bizonyos szakmát képviselnek, ideértve az ilyen szervezetek nyújtotta előnyöket.

(2) A tagállamok, a munkavállalással kapcsolatban, beleértve az ahhoz vezető képzést is, rendelkezhetnek úgy, hogy a nemmel kapcsolatos jellemzőkön alapuló, bánásmódban megnyilvánuló különbség nem jelent hátrányos megkülönböztetést azokban az esetekben, amikor az érintett szakmai tevékenység természete, vagy azon körülmények természete miatt, amelyek között ezen tevékenységet végzik, az ilyen jellemzők valódi és döntő szakmai követelményt elégítenek ki, feltéve, hogy annak célkitűzése jogos és a követelmény arányos.

15. cikk

Visszatérés szülési szabadságról

A szülési szabadságon lévő nő jogosult arra, hogy a szülési szabadság lejártá után visszatérjen munkahelyére vagy egy azzal azonos munkakörbe olyan feltételek mellett, amelyek számára nem kevésbé kedvezőtlenebbek, valamint hogy minden, a munkafeltételekben bekövetkezett javulás, amelyre távolléte alatt jogosult lett volna, rá is vonatkozzon.

16. cikk

Apasági és örökbefogadási szabadság

Ezen irányelv nem érinti a tagállamok arra vonatkozó jogát, hogy eltérő jogokat ismerjenek el az apasági és/vagy az örökbefogadási szabadsághoz. Az ezeket a jogokat elismerő tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy megvédjék a munkavállaló férfiakat és nőket a jogok gyakorlása miatt elbocsátástól, továbbá biztosítják, hogy az említett szabadságokat követően ezek a személyek jogosultak legyenek

arra, hogy visszatérjenek munkahelyükre vagy egy azzal azonos munkakörbe olyan feltételek mellett, amelyek számukra nem kevésbé kedvezőtlenebbek, valamint hogy minden, a munkafeltételekben bekövetkezett javulás, amelyre távollétük alatt jogosultak lettek volna, rájuk is vonatkozzon.

III. CÍM

HORIZONTÁLIS RENDELKEZÉSEK

1. fejezet

Jogorvoslat és jogérvényesítés

1. SZAKASZ

JOGORVOSLAT

17. cikk

Jogvédelem

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy minden személy, aki úgy ítéli meg, hogy az egyenlő bánásmód elvének be nem tartása miatt őt sérelem érte, miután az esetleges jogorvoslati lehetőségeket – a tagállamok által szükségesnek vélt esetben akár egyeztető eljárás útján is – más illetékes hatóságnál már kimerítette, az ebből az irányelvből eredő igényeit bírósági úton érvényesíthesse annak a viszonyoknak a megszűnte után is, amelyben a megkülönböztetés állítólagosan történt.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy azok az egyesületek, szervezetek vagy egyéb jogi személyek, amelyeknek a nemzeti jog által szabályozott kritériumokkal összhangban törvényes érdekükben áll az ezen irányelvben előírt rendelkezések betartásának biztosítása, a sértett személy nevében vagy támogatójaként, annak beleegyezésével, az ebből az irányelvből eredő kötelezettségek teljesítéséért folytatott bírósági és/vagy közigazgatási eljárásban részt vehessenek.

(3) Az (1) és (2) bekezdés nem érinti az egyenlő bánásmód elvére vonatkozó keresetek határidejével kapcsolatos nemzeti szabályokat.

18. cikk

Kártérítés vagy jóvátétel

A tagállamok nemzeti jogrendszerük keretében meghozzák azokat az intézkedéseket, amelyekkel valódi és eredményes kártérítés, illetve jóvátétel biztosítható – a tagállamok jogszabályai alapján – a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetést elszenvedő személy részére az őt ért veszteséget és kárért; ezen intézkedések visszatartó erejűek és arányosak az elszenvedett kárral. Az ilyen kártérítést vagy jóvátételt nem lehet felső határ megszabásával korlátozni, kivéve azokat az eseteket, amikor a munkaadó bizonyítani tudja, hogy a pályázó ezen irányelv szerinti hátrányos megkülönböztetés következtében csak azt a kárt szenvedte el, hogy pályázatát nem vették figyelembe.

2. SZAKASZ

A BIZONYÍTÁSI TEHER

19. cikk

A bizonyítási teher

(1) A tagállamok, nemzeti bírósági rendszerükkel összhangban, megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az alperes legyen köteles azt bizonyítani, hogy az egyenlő bánásmód elvét nem sértették meg, amennyiben valaki úgy ítéli meg, hogy az egyenlő bánásmód elve alkalmazásának elmulasztása miatt sérelmet szenvedett és bíróság vagy más illetékes hatóság előtt olyan tényekre hivatkozik, amelyekből közvetlen vagy közvetett megkülönböztetésre lehet következtetni.

(2) Az (1) bekezdés nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a felperes számára kedvezőbb bizonyítási szabályokat vezessenek be.

(3) A tagállamok az (1) bekezdést nem alkalmazzák azon eljárásokra, amelyekben a bíróság vagy az illetékes hatóság feladata a bizonyítékok feltárása.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdést kell alkalmazni továbbá:

a) a Szerződés 141. cikkében és, amennyiben a nemi alapon történő megkülönböztetés áll fenn, a 92/85/EGK és a 96/34/EK irányelvekben említett esetekben;

b) mind az állami, mind a magánszektorban bármely polgári vagy közigazgatási eljárás keretében, amely a nemzeti jog értelmében jogorvoslati lehetőséget kínál az a) pontban említett intézkedések alapján, az önkéntes alapon történő vagy a nemzeti jogban szabályozott peren kívüli eljárások kivételével.

(5) Ez a cikk nem vonatkozik a büntető eljárásokra, kivéve akkor, ha a tagállamok másként rendelkeznek.

2. fejezet

Az egyenlő bánásmód előmozdítása – párbeszéd

20. cikk

Az egyenlőséggel foglalkozó testületek

(1) A tagállamok olyan testületet vagy testületeket jelölnek ki, valamint megteszik a szükséges intézkedéseket, amely testületek minden személy számára elősegítik, elemzik, ellenőrzik és támogatják az egyenlő, nemi megkülönböztetéstől mentes bánásmódot. Ezek a testületek az emberi jogok védelméért vagy az egyén jogainak védelméért nemzeti szinten felelős intézmények részét képezhetik.

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy ezeknek a testületeknek a hatásköre a következőket foglalja magában:

a) az áldozatok és a 17. cikk (2) bekezdésében említett egyesületek, szervezetek vagy más jogi személyek jogainak sérelme nélkül önálló segítség nyújtása a megkülönböztetés áldozatainak a megkülönböztetés miatti panaszaik érvényesítése során;

b) független vizsgálatokat folytatása a megkülönböztetés tárgyában;

c) független jelentések közzététele, és javaslatok tétele bármely kérdésben, amely összefügg az ilyen megkülönböztetéssel;

d) a rendelkezésre álló információk cseréje a megfelelő szinten a kapcsolódó európai szervekkel, mint például a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetével.

21. cikk

Szociális párbeszéd

(1) A tagállamok a nemzeti hagyományaikkal és gyakorlattal összhangban megfelelő intézkedéseket tesznek a szociális partnerek közötti társadalmi párbeszéd elősegítésére abból a célból, hogy ösztönözzék az egyenlő bánásmód megvalósítását többek között a munkahellyel, a munkavállalással, a szakképzéssel és az előmenetellel kapcsolatos gyakorlatok nyomon követése, valamint a kollektív szerződések és a magatartási kódexek nyomon követése, továbbá a kutatás, valamint tapasztalatcsere és a legjobb gyakorlatok cseréje révén.

(2) Nemzeti hagyományaik és a gyakorlat tiszteletben tartásával, a tagállamok a szociális partnereket azok autonómiájának sérelme nélkül arra ösztönzik, hogy támogassák a férfiak és nők közötti egyenlőséget, segítsék elő a munka és a magánélet összeegyeztetésének megkönnyítését célzó rugalmas munkaügyi szabályozásokat, és megfelelő szinten olyan megállapodásokat kössenek, amelyek az 1. cikkben említett és a kollektív tárgyalások körébe eső területeken megkülönböztetésellenes szabályokat állapítanak meg. Ezek a megállapodások tiszteletben tartják ezen irányelv rendelkezéseit, illetve a vonatkozó nemzeti végrehajtási intézkedéseket.

(3) A tagállamok a nemzeti jogszabályokkal, a kollektív szerződésekkel vagy gyakorlattal összhangban arra ösztönzik a munkaadókat, hogy tervezett és szisztematikus módon segítsék elő a férfakkal és nőkkel való egyenlő bánásmódot a munkahelyen, a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel terén.

(4) Ebből a célból a munkaadókat ösztönzik arra, hogy rendszeres időközönként megfelelő módon tájékoztassák a munkavállalókat és/vagy azok képviselőit, a férfakkal és nőkkel való egyenlő bánásmódról a vállalkozáson belül.

Ez a tájékoztatás tartalmazhat egy áttekintést a szervezet különböző szintjein foglalkoztatott férfiak és nők arányáról, díjazásukról és annak különbségeiről, valamint vonatkozhat a munkavállalók képviselőivel együttműködésben történő, a helyzet javítását szolgáló lehetséges intézkedésekre.

22. cikk

Párbeszéd a nem kormányzati szervezetekkel

A tagállamok ösztönzik a párbeszédet a megfelelő nem kormányzati szervezetekkel, amelyeknek, a nemzeti jogrendszerrel és gyakorlattal összhangban jogos érdekében áll hozzájárulni a nemi alapon történő megkülönböztetés elleni küzdelemhez az egyenlő bánásmód elvének előmozdítása céljából.

3. fejezet

Általános horizontális rendelkezések

23. cikk

Megfelelés

A tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy:

- a) az egyenlő bánásmód elvével ellentétes minden törvényt, rendeletet vagy közigazgatási rendelkezést hatályon kívül helyezzenek;
- b) az egyenlő bánásmód elvével ellentétes rendelkezéseket, amelyek egyéni vagy kollektív szerződésekben, illetve megállapodásokban, vállalkozások belső szabályzataiban, a szabadfoglalkozásúakra, valamint a munkavállalói és munkaadói szervezetekre vonatkozó szabályokban vagy bármely egyéb intézkedésben szerepelnek, semmissé nyilvánítsanak vagy nyilváníthassanak, illetve módosíthassanak;
- c) az ilyen rendelkezéseket tartalmazó foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerek közigazgatási határozatokkal nem legyenek jóváhagyhatók vagy általánosan kötelező érvényűnek nyilváníthatók.

24. cikk

Viktimizáció

A tagállamok, a nemzeti jogrendszerükön belül, meg hozzák a szükséges intézkedéseket azoknak az alkalmazottaknak a védelmében, ideértve a nemzeti jogszabályok és/vagy gyakorlat által előírt munkavállalói képviselőket, akiket az egyenlő bánásmód elvének betartása érdekében a vállalkozáson belül tett panasz vagy egyéb jogi eljárás megindítása miatt a munkáltató elbocsát, vagy egyéb hátrányos bánásmódban részesít.

25. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az ennek az irányelvnek megfelelően elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést, hogy biztosítsák ezek alkalmazását. A szankcióknak, amelyek az áldozat számára fizetendő kártérítést is magukban foglalhatnak, hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok legkésőbb 2005. október 5-ig értesítik ezekről a rendelkezésekről a Bizotságot, és haladéktalanul bejelentenek valamennyi későbbi, ezeket érintő módosítást.

26. cikk

A megkülönböztetés megelőzése

A tagállamok – a nemzeti joggal, a kollektív szerződésekkel vagy gyakorlattal összhangban – ösztönzik a munkaadókat és a szakképzésért felelős személyeket, hogy hozzák meg azokat az eredményes intézkedéseket, amelyek megelőzik a munkahelyen, a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel területén előforduló nemi alapon történő megkülönböztetés valamennyi formáját, különösen a zaklatást és szexuális zaklatást.

27. cikk

Minimumkövetelmények

(1) A tagállamok bevezethetnek, vagy fenntarthatnak olyan rendelkezéseket, amelyek kedvezőbbek az egyenlő bánásmód elvének védelme szempontjából, mint azok, amelyeket ez az irányelv állapít meg.

(2) Ezen irányelv végrehajtása nem jelentheti a munkavállalóknak nyújtott védelem szintjének csökkentését az irányelv által szabályozott területeken, a tagállamok azon jogának sérelme nélkül, hogy a bekövetkezett változásokhoz igazodjanak, olyan törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések bevezetésével, amelyek különböznek az irányelv bevezetésekor hatályban lévőktől, feltéve, hogy ezen irányelv rendelkezéseinek megfelelően.

28. cikk

Kapcsolat a közösségi és nemzeti rendelkezésekkel

(1) Ez az irányelv nem érinti a nők védelméről szóló rendelkezéseket, különös tekintettel a terhességre és az anyaságra.

(2) Ez az irányelv nem érinti a 96/34/EK irányelv és a 92/85/EGK irányelv rendelkezéseit.

29. cikk

A nemek közötti esélyegyenlőség elvének általános érvényesítése

A tagállamok ténylegesen figyelembe veszik a férfiak és nők közötti egyenlőség célkitűzését az ezen irányelvben említett területekre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések, politikák és tevékenységek kialakítása és végrehajtása során.

30. cikk

Az információk terjesztése

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy azokról az intézkedésekről, amelyeket ezen irányelv értelmében hoznak valamint a már hatályban lévő intézkedésekről, az érintett személyeket minden erre alkalmas módon – adott esetben a munkahelyen – tájékoztatják.

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

31. cikk

Jelentéstétel

(1) A tagállamok ... (*)-ig közlik a Bizottsággal azokat az információkat, amelyekre szüksége van ahhoz, hogy jelentést állítson össze ezen irányelv alkalmazásáról az Európai Parlament és a Tanács számára.

(2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok négyévente közlik a Bizottsággal azokat a rendelkezéseket, amelyeket a Szerződés 141. cikkének (4) bekezdése értelmében fogadnak el, valamint jelentést tesznek ezekről az intézkedésekről és végrehajtásukról. Az információk alapján a Bizottság négyévente elfogad, és közzétesz egy jelentést, amely összehasonlító értékelést nyújt az intézkedésekről az Amszterdami Szerződés záróokmányához csatolt 28. nyilatkozat fényében.

(3) A tagállamok felülvizsgálják a 14. cikk (2) bekezdésében említett szakmai tevékenységeket, és a társadalmi fejlődés tükrében döntenek arról, hogy indokolt-e a kivételek további fenntartása. A vizsgálat eredményeiről időszakosan, de legalább nyolcévenként tájékoztatják a Bizottságot.

32. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság legkésőbb ... (**)-ig felülvizsgálja ezen irányelv működését, és adott esetben javaslatot tesz a szükséges módosításokra.

33. cikk

Végrehajtás

A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelvnek legkésőbb ... (***)-ig megfeleljenek, vagy gondoskodnak arról, hogy a szociális partnerek ezen időpontig megállapodás útján bevezessék a szükséges rendelkezéseket. Amennyiben különös nehézségek figyelembevételéhez szükséges, a tagállamoknak legfeljebb egy további év áll rendelkezésükre ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. A tagállamok meghozzák azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek annak érdekében, hogy biztosíthassák az ezen irányelv betartatása révén megvalósuló eredményeket. E rendelkezések szövegét haladéktalanul eljuttatják a Bizottsághoz.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A rendelkezésekben egy olyan nyilatkozatot is fel kell tüntetniük, amely szerint a hatályban lévő törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek az ezen irányelvvel hatályon kívül helyezett irányelvekre való hivatkozásait az ezen irányelvre történő hivatkozásokként kell értelmezni. A tagállamok megállapítják, milyen módon kell a hivatkozást megtenni, és hogyan kell a nyilatkozatot megfogalmazni.

Az ezen irányelvnek a nemzeti jogba történő átültetésére irányuló kötelezettség csak azokat a rendelkezéseket érinti, amelyek tartalmán a korábbi irányelvekhez képest jelentős mértékben változtattak. A tartalmilag változatlan rendelkezések átültetésére vonatkozó kötelezettség az eddigi irányelvekből adódik.

A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb előírásait, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

34. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) ... (****)-i hatállyal a 75/117/EGK, a 76/207/EGK, a 86/378/EGK és a 97/80/EK irányelv hatályát veszti, a tagállamok nemzeti jogukba való átültetésre, valamint az I. melléklet B. részében meghatározott irányelvek alkalmazására vonatkozó határidőkkel kapcsolatos kötelezettségeinek sérelme nélkül.

(2) A hatályon kívül helyezett irányelvekre való hivatkozást úgy kell értelmezni, mint erre az irányelvre történő hivatkozást a II. mellékletben szereplő megfelelési táblázatnak megfelelően.

35. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

36. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

(*) Ezen irányelv hatálybalépésének időpontját követően négy és fél évvel.

(**) Ezen irányelv hatálybalépésének időpontját követően hat és fél évvel.

(***) Ezen irányelv hatálybalépésének időpontját követően két évvel.

(****) Ezen irányelv hatálybalépésének időpontját követően három évvel.

I. MELLÉKLET

A. RÉSZ

A hatályukat veszített irányelvek és azok egymást követő módosításai

a Tanács 75/117/EGK irányelve	HL L 45., 1975.2.19., 19. o.
a Tanács 76/207/EGK irányelve	HL L 39., 1976.2.14., 40. o.
az Európai Parlament és a Tanács 2002/73/EK irányelve	HL L 269., 2002.10.5., 15. o.
a Tanács 86/378/EGK irányelve	HL L 225., 1986.8.12., 40. o.
a 96/97/EK irányelv	HL L 46., 1997.2.17., 20. o.
a Tanács 97/80/EK irányelve	HL L 14., 1998.1.20., 6. o.
a 98/52/EK irányelv	HL L 205., 1998.7.22., 66. o.

B. RÉSZ

A nemzeti jogba történő átültetésre és az alkalmazásra vonatkozó határidők felsorolása

(hivatkozás a 34. cikk (1) bekezdésében)

Irányelv	Átültetés határideje	Alkalmazás időpontja
75/117/EGK irányelv	1976. február 19.	
76/207/EGK irányelv	1978. augusztus 14.	
86/378/EGK irányelv	1993. január 1.	
96/97/EK irányelv	1997. július 1.	1990. május 17. a munkavállalók vonatkozásában, kivéve azokat a munkavállalókat vagy az azok jogán jogosultakat, akik ezen időpont előtt a nemzeti jog szerint bírósági eljárást indítottak vagy azzal azonos hatályú igényt jelentettek be. A 86/378/EGK irányelv 8. cikkében meghatározott időpont, legkésőbb 1993. január 1. A 86/378/EGK irányelv 6. cikke (1) bekezdése i. pontjának első francia bekezdésében meghatározott időpont, legkésőbb 1999. január 1.
97/80/EK irányelv	2001. január 1.	Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága esetében 2001. július 22.
98/52/EK irányelv	2001. július 22.	
2002/73/EK irányelv	2005. október 5.	

II. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

75/117 irányelv	76/207 irányelv	86/378 irányelv	97/80 irányelv	Ezen irányelv
-	1. cikk (1) bekezdés	1. cikk	1. cikk	1. cikk
-	1. cikk (2) bekezdés	-	-	-
-	2. cikk (2) bekezdés, első francia bekezdés	-	-	2. cikk (1) bekezdés a) pont
-	2. cikk (2) bekezdés, második francia bekezdés	-	2. cikk (2) bekezdés	2. cikk (1) bekezdés b) pont
-	2. cikk (2) bekezdés, harmadik és negyedik francia bekezdés	-	-	2. cikk (1) bekezdés c) és d) pont
-	-	-	-	2. cikk (1) bekezdés e) pont
-	-	2. cikk (1) bekezdés	-	2. cikk (1) bekezdés f) pont
-	2. cikk (3) és (4) bekezdés és 2. cikk (7) bekezdés, harmadik albekezdés	-	-	2. cikk (2) bekezdés
-	2. cikk (8) bekezdés	-	-	3. cikk
1. cikk	-	-	-	4. cikk
-	-	5. cikk (1) bekezdés	-	5. cikk
-	-	3. cikk	-	6. cikk
-	-	4. cikk	-	7. cikk (1) bekezdés
-	-	-	-	7. cikk (2) bekezdés
-	-	2. cikk (2) bekezdés	-	8. cikk (1) bekezdés
-	-	2. cikk (3) bekezdés	-	8. cikk (2) bekezdés
-	-	6. cikk	-	9. cikk
-	-	8. cikk	-	10. cikk
-	-	9. cikk	-	11. cikk
-	-	(a 96/97/EK irányelv 2. cikke	-	12. cikk
-	-	9a. cikk	-	13. cikk
-	2. cikk (1) bekezdés és 3. cikk (1) bekezdés	-	2. cikk (1) bekezdés	14. cikk (1) bekezdés

75/117 irányelv	76/207 irányelv	86/378 irányelv	97/80 irányelv	Ezen irányelv
-	2. cikk (6) bekezdés	-	-	14. cikk (2) bekezdés
-	2. cikk (7) bekezdés, második albekezdés	-	-	15. cikk
-	2. cikk (7) bekezdés, negyedik albekezdés, második és harmadik mondat	-	-	16. cikk
2. cikk	6. cikk (1) bekezdés	10. cikk	-	17. cikk (1) bekezdés
-	6. cikk (3) bekezdés	-	-	17. cikk (2) bekezdés
-	6. cikk (4) bekezdés	-	-	17. cikk (3) bekezdés
-	6. cikk (2) bekezdés	-	-	18. cikk
-	-	-	3. és 4. cikk	19. cikk
-	8a. cikk	-	-	20. cikk
-	8b. cikk	-	-	21. cikk
-	8c. cikk	-	-	22. cikk
3. és 6. cikk	3. cikk (2) bekezdés a) pont	-	-	23. cikk a) pont
4. cikk	3. cikk (2) bekezdés b) pont	7. cikk a) pont	-	23. cikk b) pont
-	-	7. cikk b) pont	-	23. cikk c) pont
5. cikk	7. cikk	11. cikk	-	24. cikk
6. cikk	-	-	-	-
-	8d. cikk	-	-	25. cikk
-	2. cikk (5) bekezdés	-	-	26. cikk
-	8e. cikk (1) bekezdés	-	4. cikk (2) bekezdés	27. cikk (1) bekezdés
-	8e. cikk (2) bekezdés	-	6. cikk	27. cikk (2) bekezdés
-	2. cikk (7) bekezdés, első albekezdés	5. cikk (2) bekezdés	-	28. cikk (1) bekezdés
-	2. cikk (7) bekezdés, negyedik albekezdés, első mondat	-	-	28. cikk (2) bekezdés

75/117 irányelv	76/207 irányelv	86/378 irányelv	97/80 irányelv	Ezen irányelv
-	1. cikk (1a) bekezdés	-	-	29. cikk
7. cikk	8. cikk	-	5. cikk	30. cikk
9. cikk	10. cikk	12. cikk (2) bekezdés	7. cikk negyedik albekezdés	31. cikk (1) és (2) bekezdés
-	9. cikk (2) bekezdés	-	-	31. cikk (3) bekezdés
-	-	-	-	32. cikk
8. cikk	9. cikk (1) bekezdés, első albekezdés és 9. cikk (2) és (3) bekezdés	12. cikk (1) bekezdés	7. cikk első, második és harmadik albekezdés	33. cikk
-	9. cikk (1) bekezdés, második albekezdés	-	-	-
-	-	-	-	34. cikk
-	-	-	-	35. cikk
-	-	-	-	36. cikk
-	-	Melléklet	-	-

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

2004. április 21-én a Bizottság a Szerződés 141. cikkének (3) bekezdésén alapuló, a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmódnak a foglalkoztatás és a munka területén történő megvalósításáról szóló tanácsi irányelvtervezetet nyújtott be a Tanács részére.

Az Európai Parlament 2005. július 6-án nyilvánított véleményét (első olvasat).

A Gazdasági és Szociális Bizottság 2004. december 15-én nyilvánított véleményét.

A Bizottság 2005. augusztus 26-án módosított javaslatot nyújtott be.

A Tanács 2006. március 10-én, a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően közös álláspontot fogadott el.

II. CÉLKITŰZÉS

E hét már meglévő, az esélyegyenlőségről és az egyenlő bánásmódról szóló irányelvet ⁽¹⁾ egyetlen okmányba olvasztó irányelv fő célja olvashatóbb és hozzáférhetőbb közösségi jogszabályok megalkotása, az Európai Bíróság vonatkozó joggyakorlatának beépítésével a jogbizonytalanság csökkentése, valamint a 2002/73/EK irányelv horizontális rendelkezéseinek alkalmazásával kapcsolatban az egyértelműség növelése.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános észrevételek

A Tanács közös álláspontjának kialakítására az átdolgozási eljárással összhangban került sor, a Bizottság által javasolt, vagy a Tanács vagy a Parlament által beillesztett valamennyi szövegbeli változtatás egyértelmű megjelölésével.

Meg kell jegyezni, hogy a közös álláspont elfogadására informális háromoldalú tárgyalások alapján került sor, a soros elnökség (LUX és UK), az előadó, a társelőadók és a releváns bizottsági képviselők részvételével tartott üléseket követően. Az EPSCO-Tanács 2005. december 8-án politikai megállapodást ért el e szövegre vonatkozóan, és a Parlamenttel való kompromisszumos megállapodás részeként a Tanács és a Bizottság egyaránt – a tanácsi jegyzőkönyvben rögzítendő – nyilatkozatot terjesztett elő a szülői szabadságról. ⁽²⁾

2. Az Európai Parlament módosításai

Az Európai Parlament 2005. július 6-án első olvasatban 93 módosítást fogadott el.

2.1. Az Európai Parlamentnek a Tanács által elfogadott módosításai

A Tanács közös álláspontjában 74 módosítást vett figyelembe. Ezek közül a Tanács:

- 37 módosítást teljes egészében elfogadott, ugyanúgy, mint a Bizottság is módosított javaslatában. Ezek a módosítások: a 8., 9., 14., 15., 19., 22., 23., 27., 28., 34., 37–42., 45., 47., 50., 51., 52., 58., 59., 60., 62., 64., 66., 68., 74., 75., 78., 82., 85., 87., 91., 92. és 93. módosítás,

⁽¹⁾ Az említett irányelvek a következők: a 75/117/EGK irányelv (egyenlő díjazás), a 96/97/EK irányelvvel módosított 86/378/EGK irányelv (egyenlő bánásmód a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben), a 2002/73/EK irányelvvel módosított 76/207/EGK irányelv (a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód), valamint a 98/52/EK irányelvvel módosított 97/80/EK irányelv (a bizonyítási teher).

⁽²⁾ 14878/05

- a Bizottság megközelítését követve 24 módosítást elvben vagy részben elfogadott (2., 5., 6., 11., 17., 18., 20., 21., 24., 107., 31., 32., 35., 36., 108., 43., 48., 49., 56., 71., 72., 76., 80/81/102. és 83. módosítás),
- 13 további módosítás tekintetében kompromisszumot ért el a Parlamenttel (4., 101., 25., 26., 55., 88., 61., 67., 69/70., 73., 103., 89/104. és 105. módosítás).

2.2. Az Európai Parlamentnek a Tanács által el nem fogadott módosításai

A Tanács nem fogadott el 14 módosítást a Bizottság módosított javaslatában részletezett okokból (1., 100., 3., 12., 13., 29., 30., 53., 54., 57., 36., 77., 84. és 86. módosítás). A Tanács technikai vagy szövegezési okokból nem tudott elfogadni további 5 módosítást:

- a 107. módosítással kapcsolatban a Tanács előnyben részesítette a megfelelési táblázatokat említő szokásos preambulumbekzdés megtartását,
- az eredeti bizottsági javaslat 3. cikkének címe (33. módosítás) felesleges, mivel a Tanács ezt a szöveget a 6. és a 28. cikkbe helyezte át,
- az eredeti bizottsági javaslat 20. cikkének címe (65. módosítás) felesleges, mivel a Tanács a koherencia érdekében ezt a szöveget a 19. cikk (4) bekezdésébe (bizonyítási teher) helyezte át,
- a 25. cikk a „szankciók” (sanctions) helyett inkább a „jogkövetkezmények” (penalties) szót használja, mivel ez a helyes jogi kifejezés az angol nyelvben (79. módosítás),
- habár a 106. módosítás tekintetében nincs lényegi eltérés, a 33. cikk (új) (2a) bekezdésének tanácsi szövegezése egyértelműbbnek tekinthető.

3. A Tanács egyéb változtatásai

A Tanács e közös álláspont elfogadása során számos egyéb, főként technikai változtatást is eszközölt. Ezek röviden az alábbiak:

II. cím, 1. fejezet: a cím „Az egyenlő díjazás elve” helyett „Egyenlő díjazásra” rövidült.

II. cím, 2. fejezet: a cím az előbbihez hasonlóan „Egyenlő bánásmód a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben”-re rövidült.

6. cikk: ezen új cikk a „Személyi hatály” címmel egészült ki (amelyet a Parlament 40. módosításában elhagyott).

II. cím, 3. fejezet: a cím az előbbihez hasonlóan „Egyenlő bánásmód a munkavállalás, a szakképzés és előmenetel, valamint a munkafeltételek tekintetében”-re rövidült.

15. cikk (1) bekezdés az eredeti bizottsági javaslatban: a szöveg a 2. cikk (2) bekezdésének c) pontjába került át – lásd a 31. módosítást, a Parlament azonban nem javasolt ennek megfelelő, a 15. cikk (1) bekezdésének szövegét törölő módosítást.

III. cím, 2. fejezet: a cím „Az egyenlő bánásmód előmozdítása – párbeszéd”-re rövidült.

III. cím, 3. fejezet: A IV. címet (Végrehajtás) az „Általános horizontális rendelkezésekről” szóló 3. fejezet váltotta fel.

(5) preambulumbekzdés az eredeti bizottsági javaslatban: törölve, mivel nem feltétlenül szükséges. („A koherencia végett szükség van a közvetlen és közvetett megkülönböztetés egységes meghatározására.”)

(41) preambulumbekzdés: a végrehajtásról szóló 33. cikkben említett megfelelési táblázattal kapcsolatos, szokásos preambulumbekzdés került beillesztésre. („A jobb jogalkotásról szóló intézményközi megállapodás ⁽¹⁾ (34) bekezdésével összhangban a tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy a maguk, illetve a Közösség érdekében készítsék el és hozzák nyilvánosságra azokat a táblázataikat, amelyek a lehető legteljesebb mértékben bemutatják az ezen irányelv és az átvittető rendelkezések közötti megfelelést.”)

⁽¹⁾ HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

Megjegyzendő továbbá, hogy a két intézmény közötti szokásos jogász-nyelvészi eljárás folyamán a végleges szövegben számos további technikai kiigazításra került sor. Ezek közül a legfontosabbak: a Parlament és a Tanács egyidejű szándékának megfelelően a 3. cikk áthelyezése az I. cím horizontális rendelkezései közé; a 25. cikkben szereplő időpont összehangolása a 11. cikkben szereplő eredeti átültetési vagy a 12. cikkben szereplő értesítési határidővel; és a 34. cikkben *(Hatályon kívül helyezés)* szereplő határidő összehangolása a 33. cikkben szereplő átültetési időpontokkal.

IV. KÖVETKEZTETÉS

A Tanács úgy véli, hogy a közös álláspont egészében véve összhangban van a Bizottság módosított javaslatának alapvető célkitűzéseivel. A Tanács továbbá úgy véli, hogy ahol az átdolgozási eljárás korlátai azt lehetővé tették, ott figyelembe vette az Európai Parlament által a Bizottság eredeti javaslatához tett módosításokban követett fő célokat.
